

اتاق بازرگانی صنایع معادن و کشاورزی کرمان
بخش توسعه بازار و بهبود فضای کسب و کار

مروری بر فضای کسب و کار تاجیکستان و بررسی فرصت های تجاری تاجیکستان با جهان، ایران و استان کرمان

آذر ۱۴۰۲

فهرست مطالب

<u>شماره صفحه</u>	<u>عنوان مطلب</u>
۸	فصل اول: معرفی اجمالی کشور تاجیکستان
۱۲	فصل دوم: فضای کسب و کار کشور تاجیکستان.....
۲۸	فصل سوم: تجارت تاجیکستان.....
۲۹	۳.۱- تجارت تاجیکستان با جهان
۴۳	۳.۲- تجارت تاجیکستان با ایران
۴۸	۳.۳- تجارت تاجیکستان با استان کرمان

فهرست نمودارها

شماره صفحه

عنوان نمودار

- نمودار شماره ۱- جمعیت تاجیکستان طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲ ۹
- نمودار شماره ۲- رشد جمعیت سالانه تاجیکستان طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲ ۹
- نمودار شماره ۳- نرخ تورم تاجیکستان طی سال های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ ۱۰
- نمودار شماره ۴- تولید ناخالص داخلی (GDP) تاجیکستان طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲ ۱۰
- نمودار شماره ۵- رشد تولید ناخالص داخلی تاجیکستان طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲ ۱۱
- نمودار شماره ۶- مقایسه امتیاز تاجیکستان و رقبای اقتصادی آن در شروع کسب و کار(در اروپا و آسیای مرکزی)..... ۱۳
- نمودار شماره ۷- امتیاز کشور تاجیکستان بر اساس ۱۰ شاخص Doing Business ۱۳
- نمودار شماره ۸- امتیاز سهولت انجام کسب و کار تاجیکستان بر اساس ۱۰ شاخص Doing Business ۱۴
- نمودار شماره ۹- امتیاز تاجیکستان و رقبای اقتصادی آن در تسهیل اخذ مجوزهای ساخت و ساز (در اروپا و آسیای مرکزی) ۱۵
- نمودار شماره ۱۰- امتیاز تاجیکستان و رقبای اقتصادی آن در فرآیند اخذ برق (در اروپا و آسیای مرکزی) ۱۵
- نمودار شماره ۱۱- امتیاز تاجیکستان و رقبای اقتصادی آن در تسهیل پرداخت مالیات ها (در اروپا و آسیای مرکزی)..... ۱۶
- نمودار شماره ۱۲- امتیاز تاجیکستان و رقبای اقتصادی آن در تسهیل تجارت فرامرزی (در اروپا و آسیای مرکزی)..... ۱۶
- نمودار شماره ۱۳- امتیاز تاجیکستان و رقبای اقتصادی آن در تسهیل اجرای قراردادها (در اروپا و آسیای مرکزی)..... ۲۰
- نمودار شماره ۱۴- روند رشد اقتصادی واقعی تاجیکستان طی سال های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ ۲۰
- نمودار شماره ۱۵- ارزش افزوده کشاورزی تاجیکستان طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۱ ۲۱
- نمودار شماره ۱۶- صادرات کالا و خدمات تاجیکستان طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۱ ۲۲

- نمودار شماره ۱۷- جریان خالص سرمایه گذاری مستقیم خارجی در تاجیکستان طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲...۲۲
- نمودار شماره ۱۸- درآمد ناخالص ملی (GNI) به ازاء هر نفر در تاجیکستان به روش اطلس طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲.....۲۳
- نمودار شماره ۱۹- درآمد ناخالص ملی (GNI) در تاجیکستان به روش PPP طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲.....۲۳
- نمودار شماره ۲۰- ایجاد سرمایه ناخالص در تاجیکستان طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲..... ۲۴
- نمودار شماره ۲۱- صادرات تولیدات با فناوری نوین در تاجیکستان طی سال های ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۰..... ۲۴
- نمودار شماره ۲۲- واردات کالا و خدمات تاجیکستان طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۱..... ۲۵
- نمودار شماره ۲۳- ارزش افزوده صنعت تاجیکستان طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۱..... ۲۵
- نمودار شماره ۲۴- تورم شاخص ضمنی GDP تاجیکستان طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲..... ۲۶
- نمودار شماره ۲۵- تجارت کالایی تاجیکستان طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲..... ۲۶
- نمودار شماره ۲۶- ارزش افزوده خدمات تاجیکستان طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۱..... ۲۷
- نمودار شماره ۲۷- زمان لازم برای شروع یک کسب و کار در تاجیکستان طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۹..... ۲۷
- نمودار شماره ۲۸- مبادلات تجاری تاجیکستان با جهان طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲..... ۲۹
- نمودار شماره ۲۹- فصل های عمده وارداتی تاجیکستان از جهان در گروه صنعت طی سال های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲.....۳۰
- نمودار شماره ۳۰- فصل های عمده وارداتی تاجیکستان از جهان در گروه معدن طی سال های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲.....۳۱
- نمودار شماره ۳۱- فصل های عمده وارداتی تاجیکستان از جهان در گروه کشاورزی طی سال های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲.....۳۲
- نمودار شماره ۳۲- فصل های عمده صادراتی تاجیکستان به جهان در گروه صنعت طی سال های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲.....۳۳
- نمودار شماره ۳۳- فصل های عمده صادراتی تاجیکستان به جهان در گروه معدن طی سال های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲.....۳۴
- نمودار شماره ۳۴- فصل های عمده صادراتی تاجیکستان به جهان در گروه کشاورزی طی سال های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲.....۳۵
- نمودار شماره ۳۵- ترکیب تجارت تاجیکستان در هر گروه کالایی در سال ۲۰۲۲..... ۴۰
- نمودار شماره ۳۶- مبادلات تجاری ایران با تاجیکستان طی ۶ ماهه نخست سال های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲..... ۴۳
- نمودار شماره ۳۷- تراز تجاری ایران با تاجیکستان طی ۶ ماهه نخست سال های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲..... ۴۳

- نمودار شماره ۳۸- روند مبالغ برون مرزی ایران با تاجیکستان طی سال های ۱۳۹۲ تا ۱۴۰۱ ۴۴
- نمودار شماره ۳۹- متوسط قیمت صادراتی و وارداتی ایران و تاجیکستان طی سال های ۱۳۹۲ تا ۱۴۰۱ ۴۴
- نمودار شماره ۴۰- صادرات استان کرمان به تاجیکستان طی ۶ ماهه نخست سال های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ ۴۸
- نمودار شماره ۴۱- روند صادرات استان کرمان به تاجیکستان طی سال های ۱۳۹۲ تا ۱۴۰۱ ۴۸
- نمودار شماره ۴۲- متوسط قیمت یک کیلو کالای صادر شده از استان کرمان به تاجیکستان طی سال های ۱۳۹۲ تا ۱۴۰۱ ۴۹

فهرست جداول

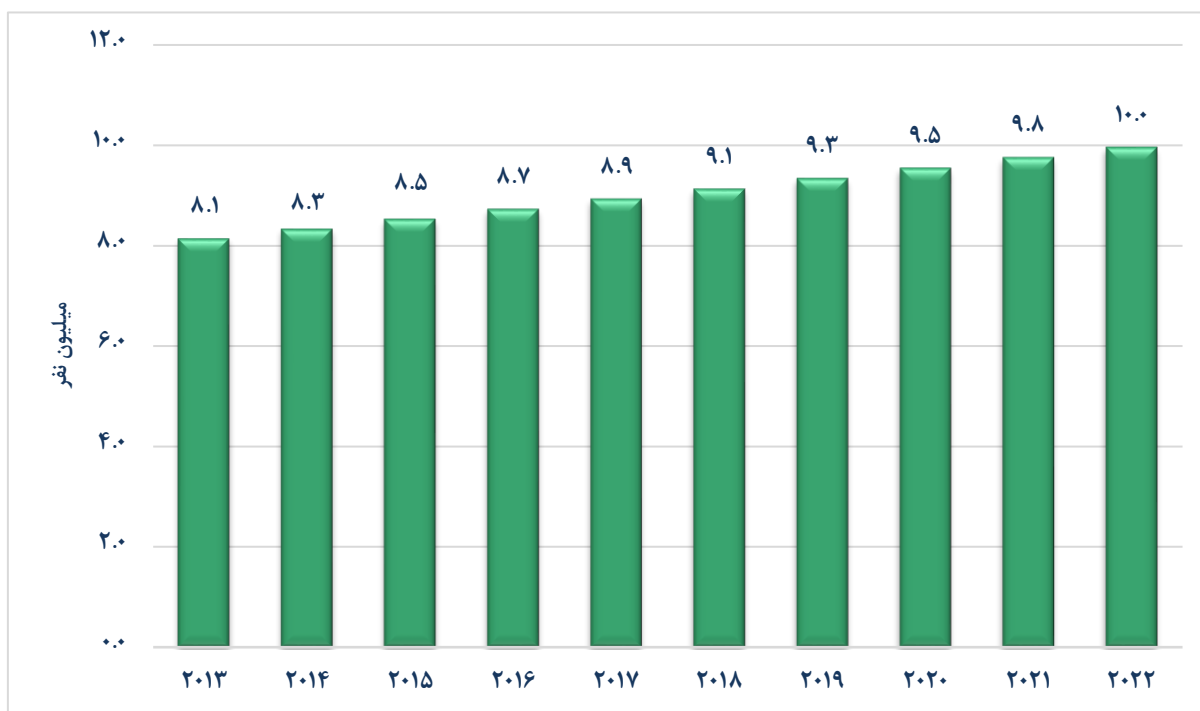
<u>شماره صفحه</u>	<u>عنوان جدول</u>
۱۱	جدول شماره ۱- مروری بر اقتصاد تاجیکستان.....
۱۴	جدول شماره ۲- شرایط ثبت یک شرکت استاندارد در تاجیکستان.....
۱۵	جدول شماره ۳- خلاصه ای از زمان، هزینه ها و فرآیندهای شروع یک کسب و کار در تاجیکستان.....
۱۶	جدول شماره ۴- مقایسه زمان و هزینه لازم برای صادرات و واردات در فراسوی مرزهای تاجیکستان.....
۱۷	جدول شماره ۵- زمان و هزینه لازم برای صادرات و واردات در فراسوی مرزهای تاجیکستان.....
۱۷	جدول شماره ۶- خلاصه ای از جزئیات تجارت، زمان حمل و نقل و مستندات لازم برای تجارت در فراسوی مرزهای تاجیکستان.....
۱۸	جدول شماره ۷- اسناد و مدارک جهت صادرات.....
۱۸	جدول شماره ۸- اسناد و مدارک جهت واردات.....
۱۹	جدول شماره ۹- مقررات بازار کار تاجیکستان.....
۲۱	جدول شماره ۱۰- سهم بخش های مختلف خدماتی از صادرات و واردات خدمات تاجیکستان در سال ۲۰۲۲.....
۳۰	جدول شماره ۱۱- فصل های عمده وارداتی تاجیکستان از جهان در گروه صنعت.....
۳۱	جدول شماره ۱۲- فصل های عمده وارداتی تاجیکستان از جهان در گروه معدن.....
۳۲	جدول شماره ۱۳- فصل های عمده وارداتی تاجیکستان از جهان در گروه کشاورزی.....
۳۳	جدول شماره ۱۴- فصل های عمده صادراتی تاجیکستان به جهان در گروه صنعت.....
۳۴	جدول شماره ۱۵- فصل های عمده صادراتی تاجیکستان به جهان در گروه معدن.....
۳۵	جدول شماره ۱۶- فصل های عمده صادراتی تاجیکستان به جهان در گروه کشاورزی.....
۳۶	جدول شماره ۱۷- بیست کشور عمده مقصد صادراتی تاجیکستان در سال ۲۰۲۲.....
۳۶	جدول شماره ۱۸- بیست کشور عمده مبدا وارداتی تاجیکستان در سال ۲۰۲۲.....
۳۷	جدول شماره ۱۹- ترکیب تجارت تاجیکستان در هر گروه کالایی در سال ۲۰۲۲.....

- جدول شماره ۲۰- اقلام صادراتی ایران به تاجیکستان در سال ۱۴۰۰ ۴۵
- جدول شماره ۲۱- اقلام وارداتی ایران از تاجیکستان در سال ۱۴۰۰ ۴۵
- جدول شماره ۲۲- اقلام صادراتی ایران به تاجیکستان در سال ۱۴۰۱ ۴۶
- جدول شماره ۲۳- اقلام وارداتی ایران از تاجیکستان در سال ۱۴۰۱ ۴۶
- جدول شماره ۲۴- اقلام صادراتی ایران به تاجیکستان در ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۲ ۴۷
- جدول شماره ۲۵- اقلام وارداتی ایران از تاجیکستان در ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۲ ۴۷
- جدول شماره ۲۶- اقلام صادراتی استان کرمان به تاجیکستان در سال ۱۴۰۰ ۴۹
- جدول شماره ۲۷- اقلام صادراتی استان کرمان به تاجیکستان در سال ۱۴۰۱ ۴۹

فصل اول:

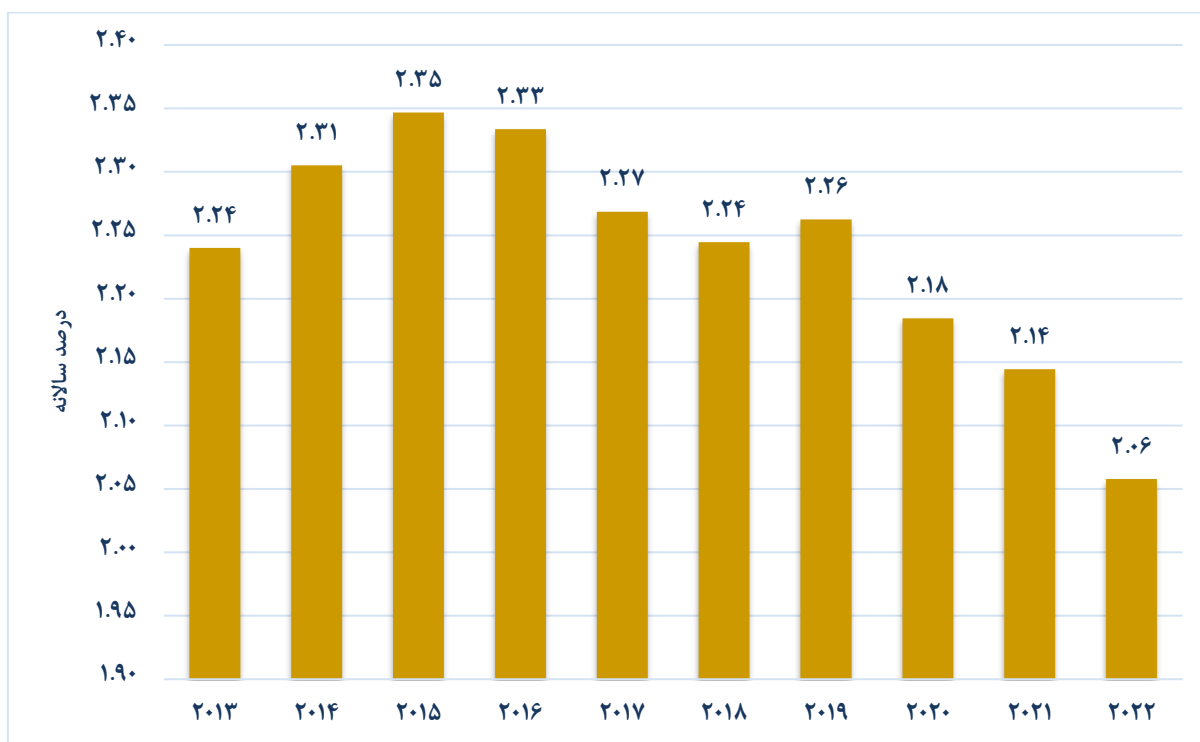
معرفی اجمالی کشور تاجیکستان

نمودار شماره ۱- جمعیت تاجیکستان طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲

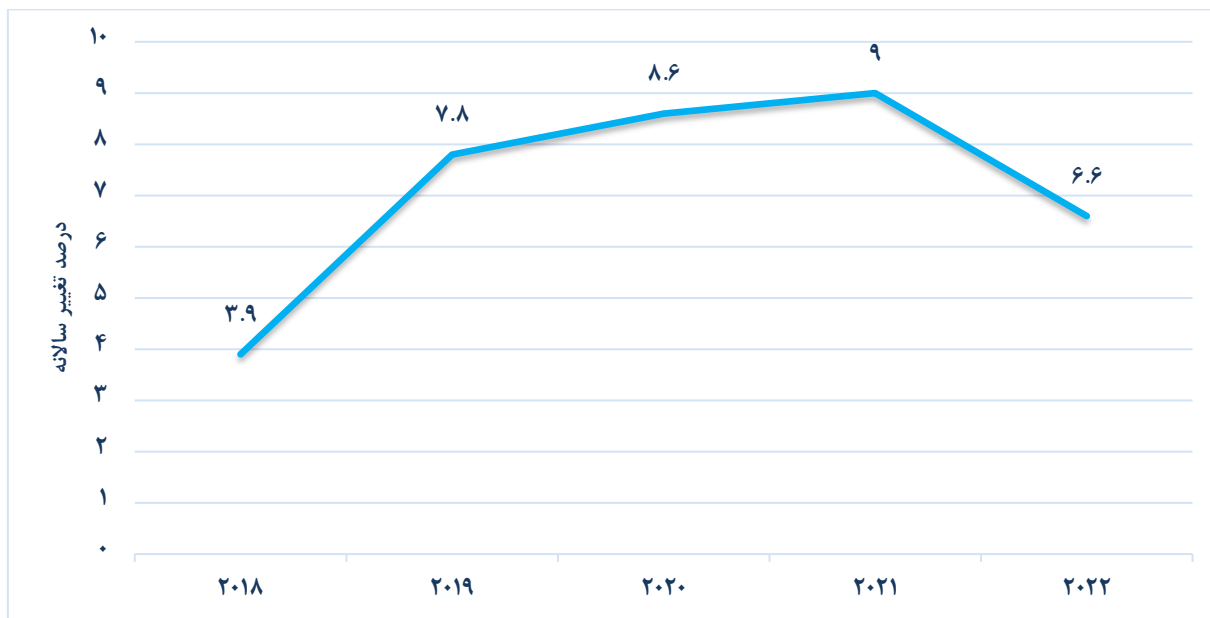
منبع: World Bank

نمودار شماره ۲- رشد جمعیت سالانه تاجیکستان طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲

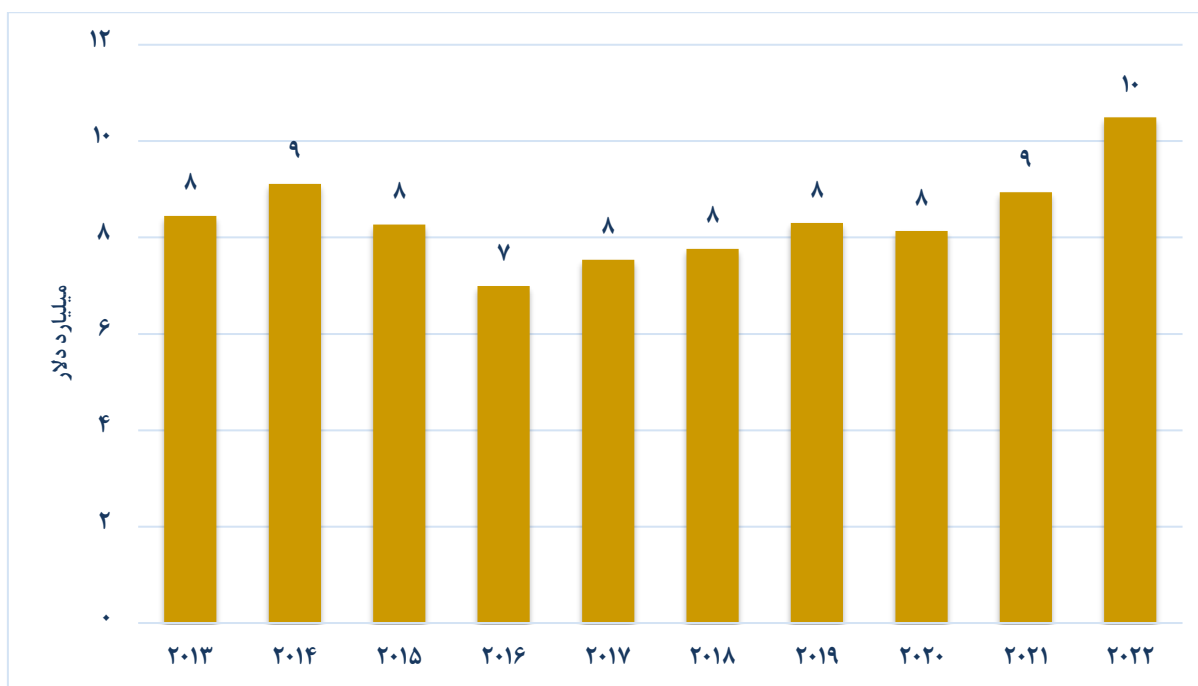
منبع: World Bank

نمودار شماره ۳- نرخ تورم تاجیکستان طی سال های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲

منبع: focus-economics

نمودار شماره ۴- تولید ناخالص داخلی (GDP) تاجیکستان طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲

منبع: World Bank

نمودار شماره ۵- رشد تولید ناخالص داخلی تاجیکستان طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲

منبع: World Bank

جدول شماره ۱. مروری بر اقتصاد تاجیکستان

اروپا و آسیای مرکزی	منطقه
درآمد پایین	طبقه بندی درآمد
۹,۹۵۲,۷۸۷	جمعیت در سال ۲۰۲۲
۱۰۶	امتیاز بر اساس شاخص های Doing Business در سال ۲۰۲۰
۶۱.۳	امتیاز سهولت انجام کسب و کار بر اساس شاخص های Doing Business در سال ۲۰۲۰

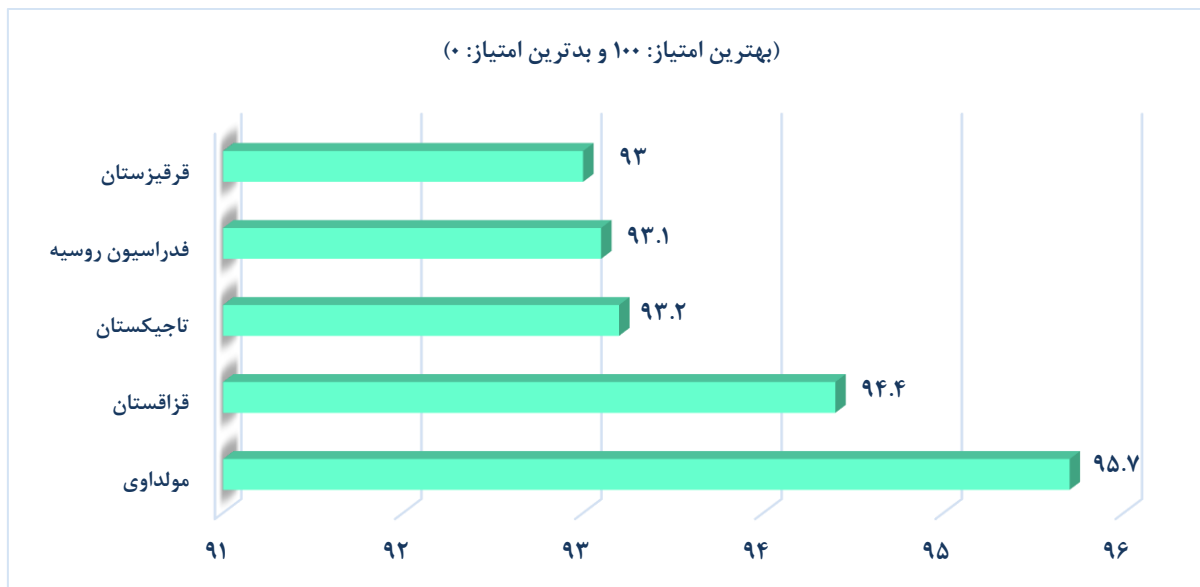
منبع: Doing Business ۲۰۲۰

فصل دوم:

فضای کسب و کار کشور تاجیکستان

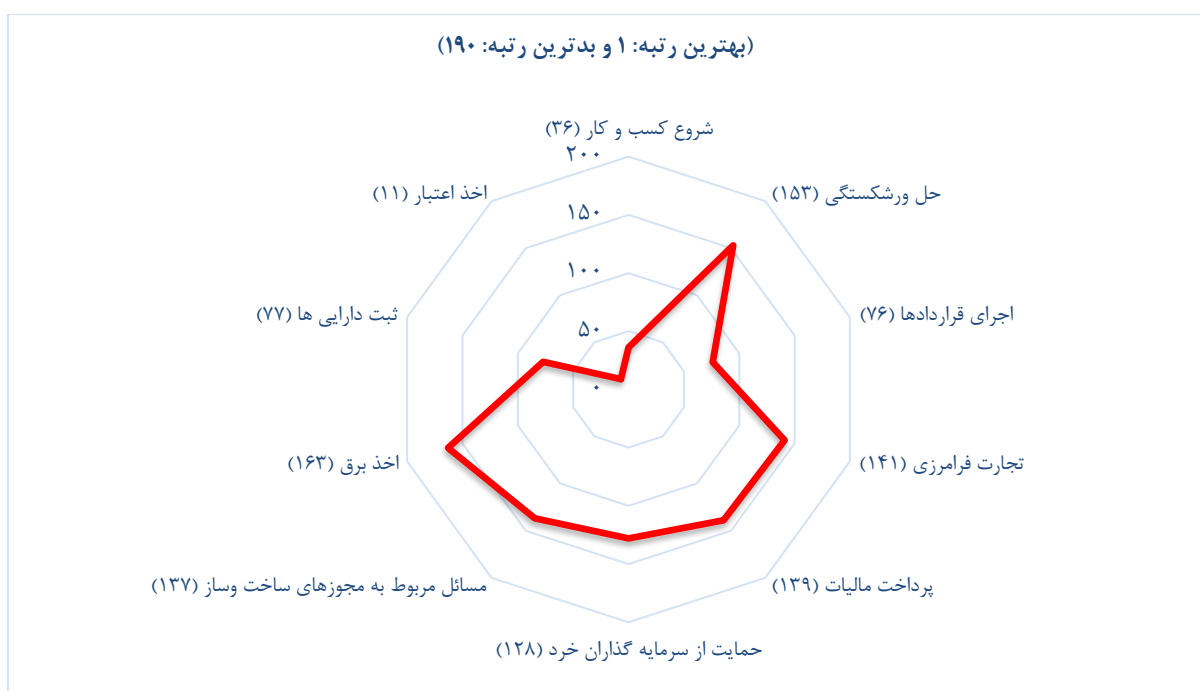
نمودار و جداول زیر فضای کسب و کار و فرآیند شروع آن ، با استفاده از آمار معتبر بین المللی را ترسیم می نماید. لازم به ذکر است دلیل استفاده از آمار سال ۲۰۲۰ Doing Business بانک جهانی، تصمیم این نهاد مبنی بر عدم ارائه گزارش در سال های بعد از ۲۰۲۰ می باشد.

نمودار شماره ۶- مقایسه امتیاز تاجیکستان و رقبای اقتصادی آن در شروع کسب و کار (در اروپا آسیای مرکزی)

منبع: Doing Business ۲۰۲۰

نمودار شماره ۷- رتبه کشور تاجیکستان بر اساس ۱۰ شاخص Doing Business

منبع: Doing Business ۲۰۲۰

نمودار شماره ۸- امتیاز سهولت انجام کسب و کار کشور تاجیکستان بر اساس شاخص Doing Business

منبع: Doing Business ۲۰۲۰

جدول شماره ۲ - شرایط ثبت یک شرکت استاندارد در تاجیکستان

شرکت خصوصی با مسئولیت محدود				فرم قانونی
بدون محدودیت				حداقل سرمایه مورد نیاز
دوشنبه				شهر تحت پوشش
بهترین مجری عملیاتی	درآمد بالا بر اساس OECD	اروپا و آسیای مرکزی	تاجیکستان	شاخص
از بین ۲ اقتصاد (۱)	۴.۹	۵.۲	۳	پروسه - برای مردان (تعداد)
نیوزلند (۰.۵)	۹.۲	۱۱.۹	۷	زمان - برای مردان (روز)
از بین ۲ اقتصاد (۰)	۳	۴	۱۷.۵	هرینه - برای مردان (٪ از درآمد به ازای هر فرد)
از بین ۲ اقتصاد (۱)	۴.۹	۵.۲	۳	پروسه - برای زنان (تعداد)
نیوزلند (۰.۵)	۹.۲	۱۱.۹	۷	زمان - برای زنان (روز)
از بین ۲ اقتصاد (۰)	۳	۴	۱۷.۵	هرینه - برای زنان (٪ از درآمد به ازای هر فرد)
از بین ۱۲۰ اقتصاد (۰.۰۰)	۷.۶	۰.۷	۰	حداقل سرمایه پرداخت شده (٪ از درآمد به ازای هر فرد)

منبع: Doing Business ۲۰۲۰

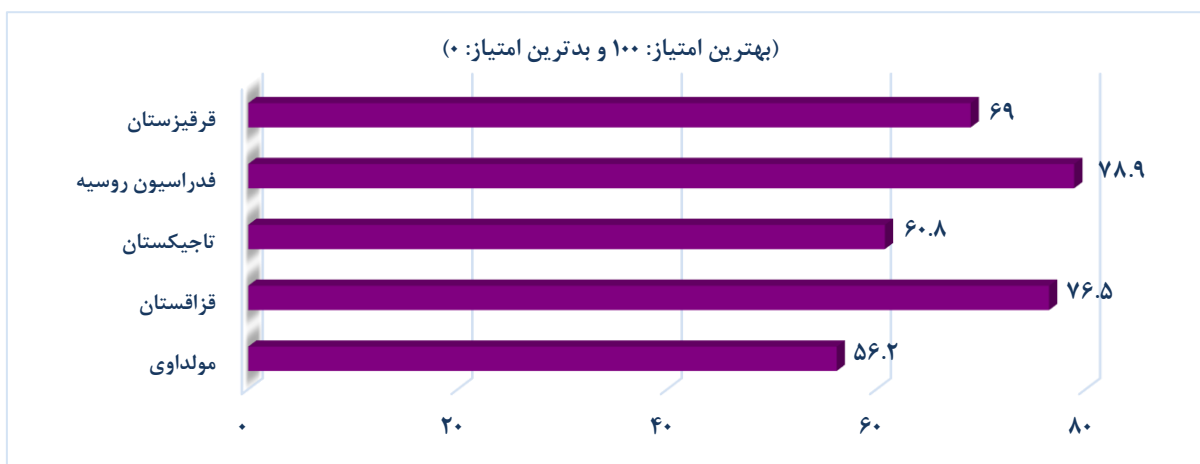
جدول شماره ۳ - خلاصه ای از زمان، هزینه ها و فرآیندهای شروع یک کسب و کار در تاجیکستان

ردیف	فرآیند	زمان اتمام	هزینه اتمام
۱	پرداخت هزینه ثبت نام و دریافت رسید	۱ روز	در فرآیند ۲ شامل می شود.
۲	ثبت شرکت در اداره ثبت دولتی اشخاص حقیقی و حقوقی و کارآفرینان حقیقی و دریافت گواهی ثبت نام دولتی، کد آمار، شماره شناسایی مالیاتی (TIN) و SIN (شماره شناسایی اجتماعی)	۵ روز	۱۳۷۵ سومونی * برای ثبت نام در اداره ثبت دولتی + ۱۱۰ سومونی (هزینه برای استخراج خلاصه اطلاعات در مورد ثبت نام انجام شده)
۳	ساخت مهر شرکت	۱ روز	۷۰ سومونی

منبع: Doing Business ۲۰۲۰

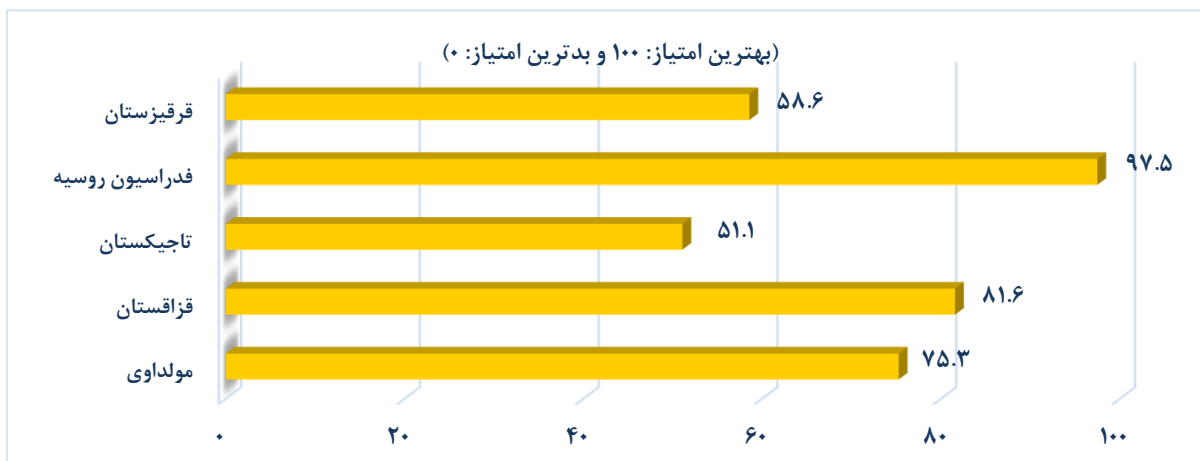
* واحد پول کشور تاجیکستان سومونی (Somoni) است که ۱ سومونی معادل ۰.۰۹ دلار آمریکا است.

نمودار شماره ۹ - امتیاز تاجیکستان و رقبای اقتصادی آن در تسهیل اخذ مجوزهای ساخت و ساز (در اروپا و آسیای مرکزی)

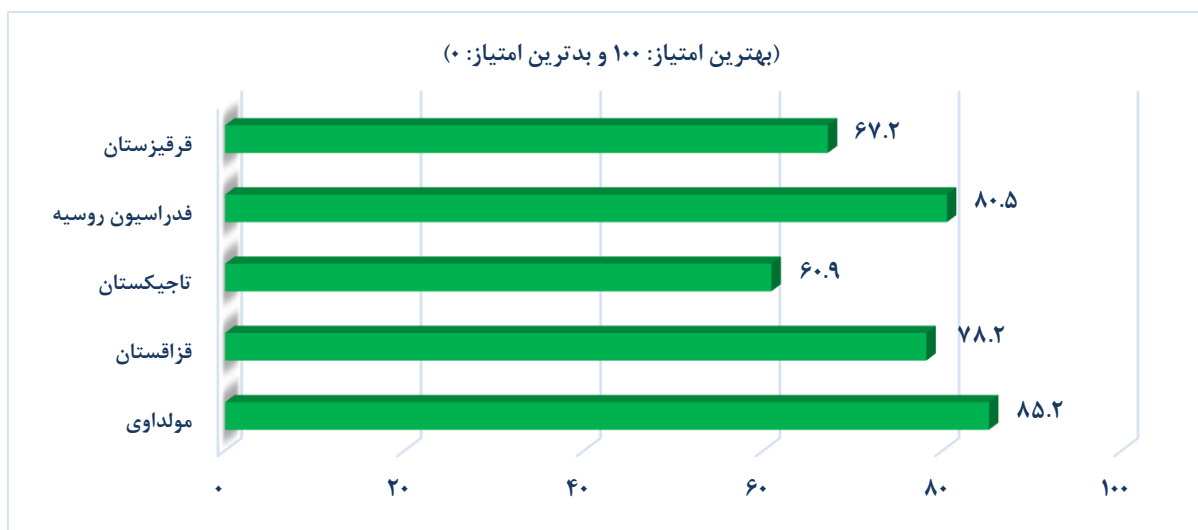
منبع: Doing Business ۲۰۲۰

نمودار شماره ۱۰ - امتیاز تاجیکستان و رقبای اقتصادی آن در فرآیند اخذ برق (در اروپا و آسیای مرکزی)

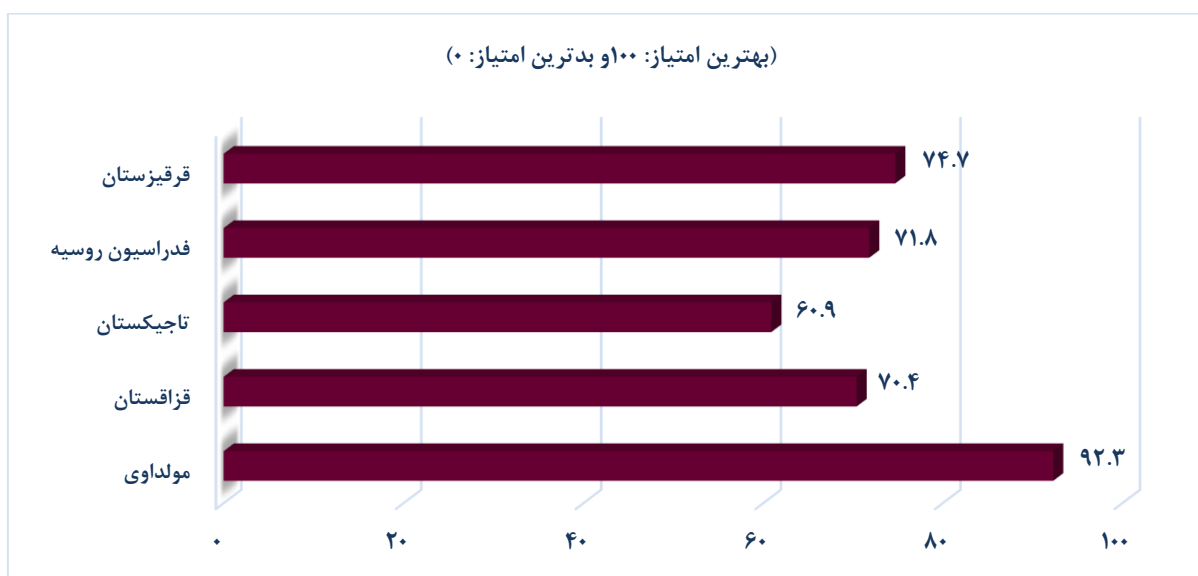
منبع: Doing Business ۲۰۲۰

نمودار شماره ۱۱- امتیاز تاجیکستان و رقبای اقتصادی آن در تسهیل پرداخت مالیات ها (در اروپا و آسیای مرکزی)

منبع: Doing Business ۲۰۲۰

نمودار شماره ۱۲- امتیاز تاجیکستان و رقبای اقتصادی آن در تسهیل تجارت فرامرزی (در اروپا و آسیای مرکزی)

منبع: Doing Business ۲۰۲۰

جدول شماره ۴- مقایسه زمان و هزینه لازم برای صادرات و واردات در فراسوی مرزهای تاجیکستان با اروپا و آسیای مرکزی

اروپا و آسیای مرکزی	تاجیکستان	
۱۶.۱	۲۷	زمان لازم برای صادرات: قوانین و مقررات مرزی (ساعت)
۱۵۰	۳۱۳	هزینه لازم برای صادرات: قوانین و مقررات مرزی (دلار)
۲۵.۱	۶۶	زمان لازم برای صادرات: قوانین و مقررات مربوط به اسناد و مدارک (ساعت)
۸۷.۶	۳۳۰	هزینه لازم برای صادرات: قوانین و مقررات مربوط به اسناد و مدارک (دلار)

۲۰.۴	۱۰۷	زمان لازم برای واردات: قوانین و مقررات مرزی (ساعت)
۱۵۸.۸	۲۲۳	هزینه لازم برای واردات: قوانین و مقررات مرزی (دلار)
۲۳.۴	۱۲۶	زمان لازم برای واردات: قوانین و مقررات مربوط به اسناد و مدارک (ساعت)
۸۵.۹	۲۶۰	هزینه لازم برای واردات: قوانین و مقررات مربوط به اسناد و مدارک (دلار)

منبع: Doing Business ۲۰۲۰

جدول شماره ۵ - زمان و هزینه لازم برای صادرات و واردات در فراسوی مرزهای تاجیکستان

هزینه های مربوطه (دلار آمریکا)	زمان برای کامل شدن (ساعت)	
۳۱۳.۳	۲۴	صادرات: ترخیص و بازرسی مورد نیاز توسط مقامات گمرک
۰	۰	صادرات: ترخیص و بازرسی مورد نیاز توسط سازمان ها غیر از گمرک
۰	۲.۵	صادرات: بخش کنترل بندر یا مرز
۲۲۳.۳	۱۰۴	واردات: ترخیص و بازرسی مورد نیاز توسط مقامات گمرک
۰	۰	واردات: ترخیص و بازرسی مورد نیاز توسط سازمان ها غیر از گمرک
۰	۲.۵	واردات: بخش کنترل بندر یا مرز

منبع: Doing Business ۲۰۲۰

جدول شماره ۶ - خلاصه ای از جزئیات تجارت، زمان حمل و نقل و مستندات لازم برای تجارت در فراسوی مرزهای تاجیکستان

واردات	صادرات	
کد HS: ۸۷۰۸ (اجزا و قطعات وسایل مکانیکی)	کد HS: ۰۸ (میوه های خوراکی، پوست مرکبات یا پوست خربزه و همانند)	محصول
چین	ترکیه	شریک تجاری
مرز داستی تورسونزاد " (Dusty-Tursunzade)"	مرز داستی تورسونزاد " (Dusty-Tursunzade)"	مرز
۷۱	۷۱	فاصله (کیلومتر)
۳	۳	زمان حمل و نقل درون مرزی (ساعت)
۴۳۳	۴۳۳	هزینه حمل و نقل درون مرزی (دلار آمریکا)

منبع: Doing Business ۲۰۲۰

جدول شماره ۷ - اسناد و مدارک جهت صادرات

ردیف	عنوان
۱	گواهی مطابقت
۲	گواهی مبدا
۳	فاکتور تجاری
۴	اظهار نامه گمرکی صادرات
۵	مستندات تایید کننده پرداخت هزینه های گمرکی
۶	بارنامه CMR
۷	قرارداد خرید و فروش
۸	رسید دریافت پایانه
۹	TIR carnet
۱۰	مجوز واردات از ترکیه
۱۱	گواهی بهداشت گیاهی
۱۲	مجوز بهداشت گیاهی برای صادرات به ترکیه
۱۳	گزارش بازرسی از کمیته گمرک

منبع: Doing Business ۲۰۲۰

جدول شماره ۸ - اسناد و مدارک جهت واردات

ردیف	عنوان
۱	بارنامه
۲	گواهی مطابقت
۳	فاکتور تجاری
۴	اظهار نامه گمرکی واردات
۵	مستندات تایید کننده پرداخت هزینه های گمرکی
۶	گواهی بازرسی
۷	لیست بسته بندی
۸	بارنامه CMR
۹	قرارداد خرید و فروش
۱۰	رسید دریافت پایانه
۱۱	گواهی SOLAS

منبع: Doing Business ۲۰۲۰

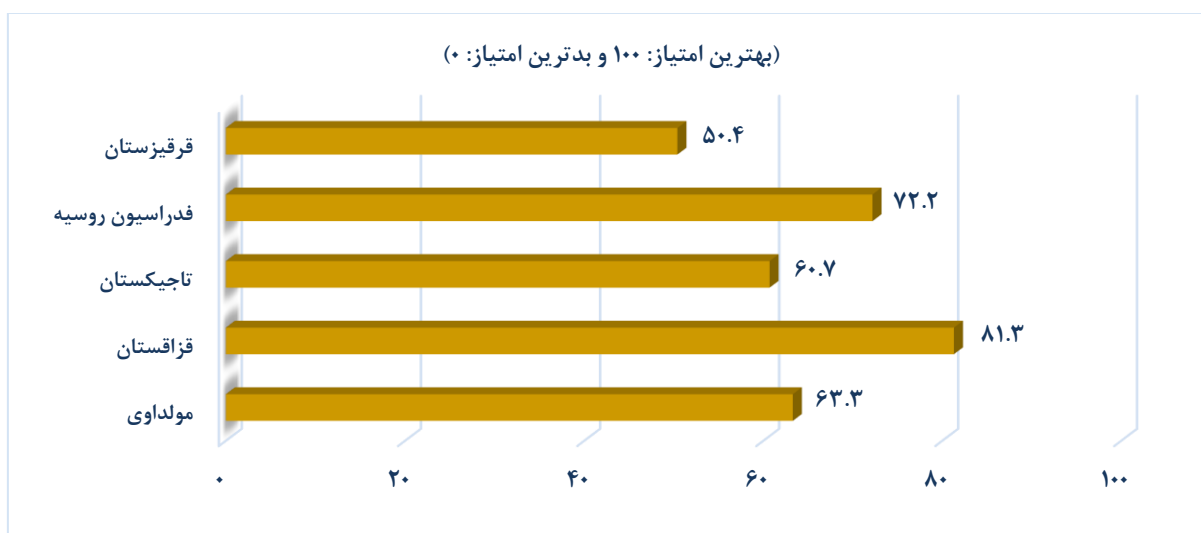
جدول شماره ۹ - مقررات بازار کار تاجیکستان

پاسخ	استخدام
بله	قراردادهای با مدت ثابت برای کارهای دائمی؟
بدون محدودیت	حداکثر مدت یک قرارداد با مدت ثابت (ماه)
بدون محدودیت	حداکثر مدت قراردادهای با مدت ثابت، شامل تمدید (ماه)
۴۵.۵	حداقل دستمزد مناسب برای کارگران در مطالعه موردی (دلار در ماه)
۰.۳	نسبت حداقل دستمزد به ارزش افزوده در هر کارگر
۳	حداکثر مدت دوره آزمایشی
ساعات کار	
۸	ساعت کار استاندارد روزانه
۶	حداکثر تعداد روزهای کاری در هفته
۵۰	حق بیمه برای کار شبانه (% از پرداخت ساعتی)
۱۰۰	حق بیمه برای کار در روز استراحت در هفته (% از پرداخت ساعتی)
۱۰۰	حق بیمه برای اضافه کاری (% از پرداخت ساعتی)
بله	محدودیت های کار در شب؟
خیر	محدودیت در تعطیلات هفتگی؟
خیر	محدودیت در اضافه کاری؟
۱۸	مرخصی سالانه برای یک کارگر با یک سال سابقه کار (روز کاری)
۱۸	مرخصی سالانه برای یک کارگر با پنج سال سابقه کار (روز کاری)
۱۸	مرخصی سالانه برای یک کارگر با ده سال سابقه کار (روز کاری)
۱۸	مرخصی سالانه (به طور متوسط برای یک کارگر با یک، پنج و ۱۰ سال سابقه کار، بر حسب روز کاری)
قوانین تعدیل نیرو	
بله	اخراج بر اساس قوانین تعدیل نیرو توسط قانون مجاز است؟
بله	اطلاع رسانی طرف سوم در صورتیکه یک کارگر اخراج شود؟
بله	تأییدیه طرف سوم در صورتیکه یک کارگر اخراج شود؟
بله	اطلاع رسانی طرف سوم در صورتیکه ۹ کارگر اخراج شود؟
بله	تأییدیه طرف سوم در صورتیکه ۹ کارگر اخراج شود؟
بله	الزام آموزش مجدد یا تخصیص وظیفه مجدد قبا از تعدیل نیرو
بله	قوانین اولویت بندی نیروهای تعدیل شده
خیر	قوانین اولویت بندی برای استخدام مجدد
هزینه های تعدیل نیرو	
۸.۷	دوره اخطار برای اخراج یک کارگر با یک سال سابقه کار
۸.۷	دوره اخطار برای اخراج یک کارگر با پنج سال سابقه کار
۸.۷	دوره اخطار برای اخراج یک کارگر با ده سال سابقه کار

۸.۷	دوره اخطار برای اخراج یک کارگر (به طور متوسط برای یک کارگر با یک، پنج و ۱۰ سال سابقه کار)
۱۳	حق انفصال از خدمت برای اخراج یک کارگر با یک سال سابقه کار
۱۳	حق انفصال از خدمت برای اخراج یک کارگر با پنج سال سابقه کار
۱۳	حق انفصال از خدمت برای اخراج یک کارگر با ده سال سابقه کار
۱۳	حق انفصال از خدمت برای اخراج یک کارگر (به طور متوسط برای یک کارگر با یک، پنج و ۱۰ سال سابقه کار)
خیر	حمایت از فرد بیکار، یک سال پس از بیکاری؟

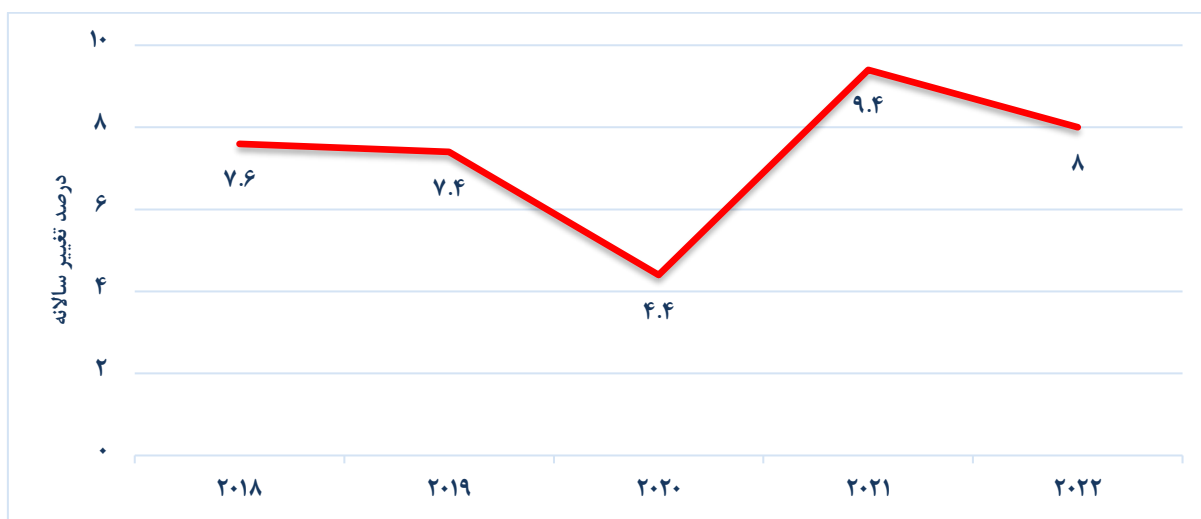
منبع: Doing Business ۲۰۲۰

نمودار شماره ۱۳-امتیاز تاجیکستان و رقبای اقتصادی آن در تسهیل اجرای قراردادها (در اروپا و آسیای مرکزی)

منبع: Doing Business ۲۰۲۰

نمودار شماره ۱۴-رشد اقتصادی تاجیکستان طی سال های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲

منبع: focus-economics

جدول شماره ۱۰ - سهم بخش های مختلف خدماتی از صادرات و واردات خدمات تاجیکستان در سال ۲۰۲۲

کد	شرح خدمات	واردات (هزار دلار)	صادرات (هزار دلار)
S	کل خدمات	۶۸۵,۳۲۴	۱۳۷,۳۵۸
SOX	خدمات تجاری	۶۷۸,۴۷۴	۱۳۳,۶۱۱
۳	حمل و نقل	۵۷۴,۷۲۴	۱۰۰,۰۷۳
۷	خدمات مالی	۱۴,۰۰۴	۱,۹۷۲
۱۰	سایر خدمات کسب و کار	۱۰,۳۴۱	۲,۶۸۶
۹	مخابرات، کامپیوتر و خدمات اطلاعاتی	۱۰,۲۳۸	۳,۸۶۱
۴	سفر	۸,۶۲۵	۱۸,۰۷۷
۱۲	کالا و خدمات دولت	۶,۸۵۰	۳,۷۴۷
۱	خدمات تولیدی در ورودی های فیزیکی متعلق به دیگران	۱,۱۵۴	۶,۵۸۸
۶	بیمه و حقوق بازنشستگی	۹۵۵	۳۲۰
۱۱	خدمات فردی، فرهنگی و رفاهی	۸	۳۳

منبع: ITC

نمودار شماره ۱۵ - ارزش افزوده کشاورزی تاجیکستان طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۱

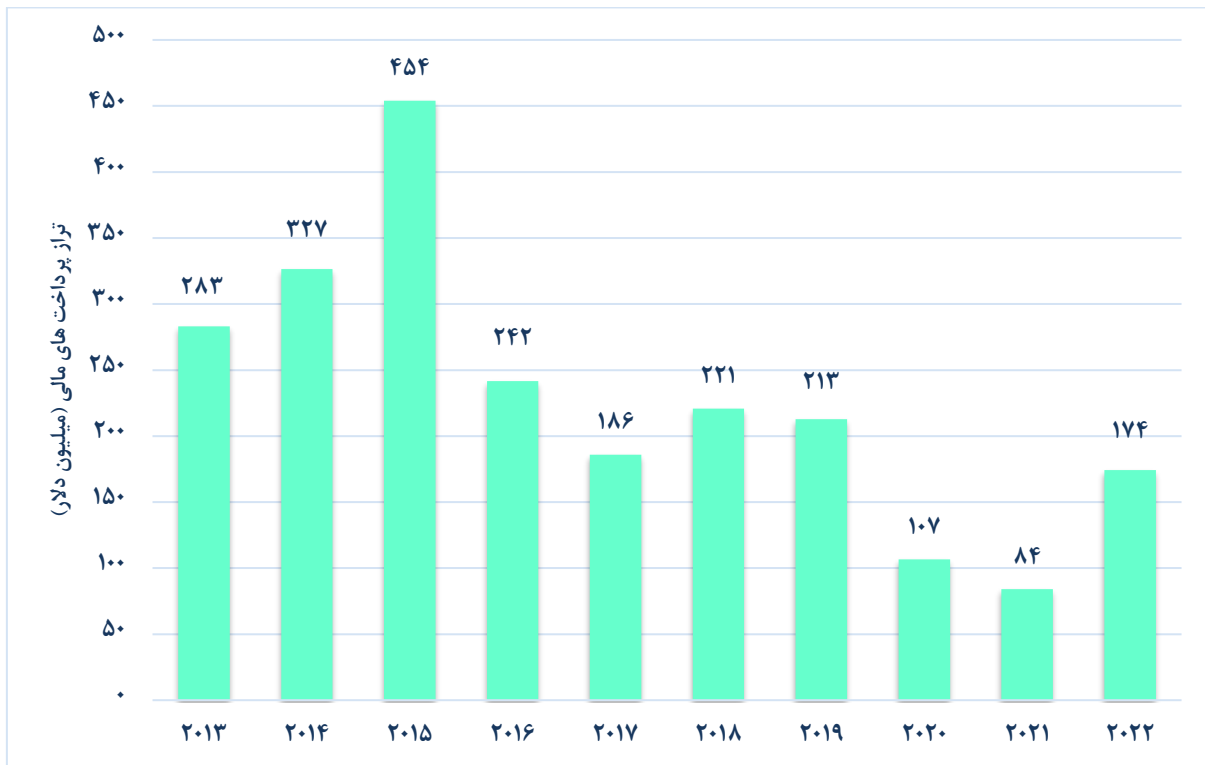
منبع: World Bank

نمودار شماره ۱۶- صادرات کالا و خدمات تاجیکستان طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۱

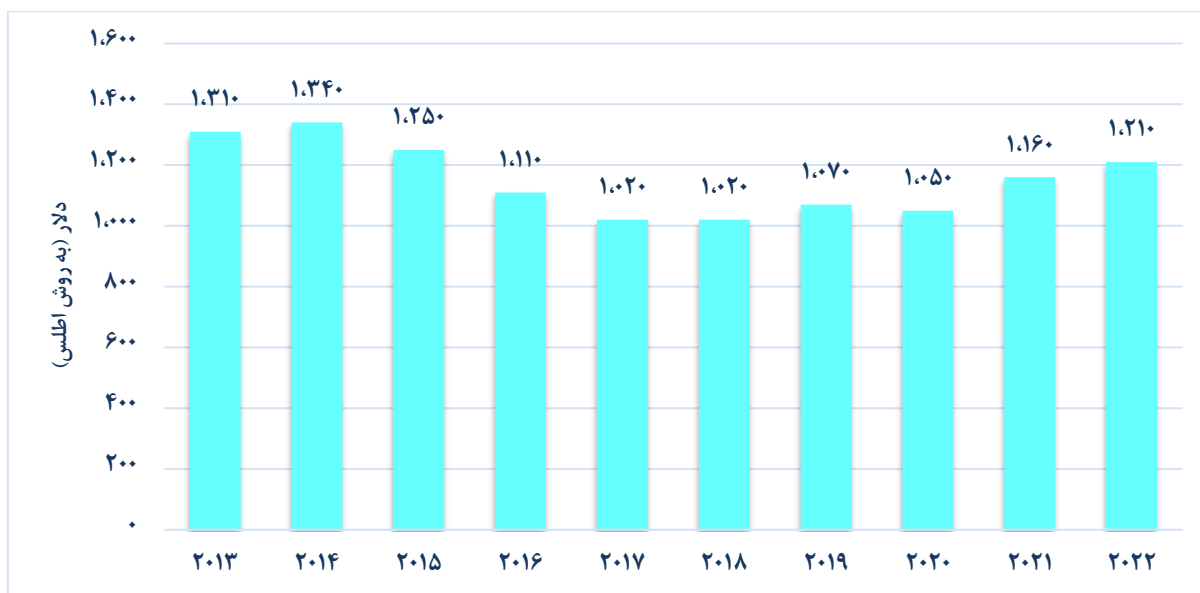
منبع: World Bank

نمودار شماره ۱۷- جریان خالص سرمایه گذاری مستقیم خارجی در تاجیکستان طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲

منبع: World Bank

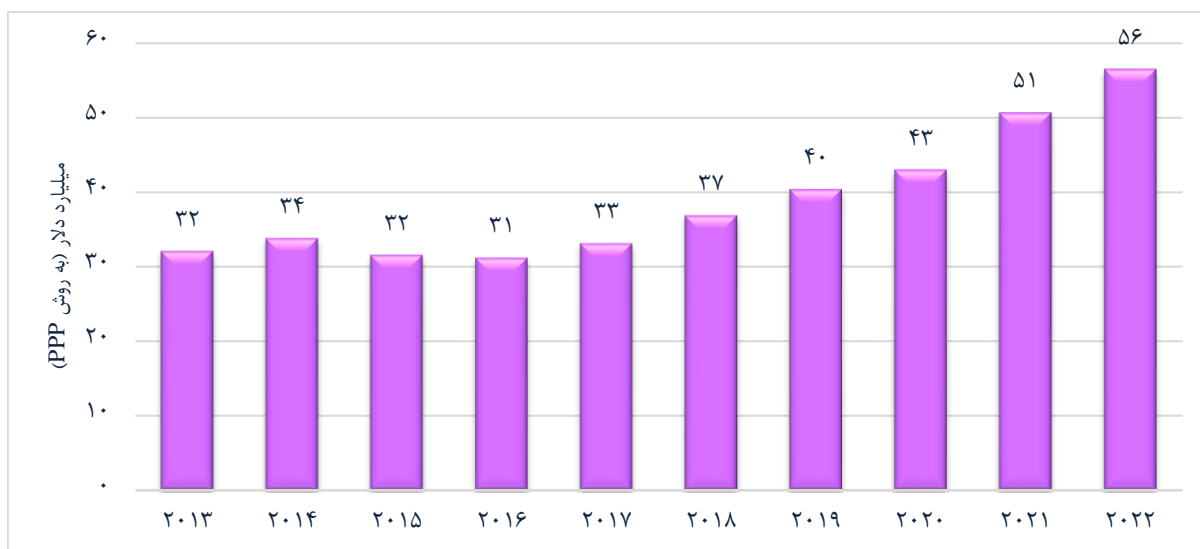
نمودار شماره ۱۸- درآمد ناخالص ملی (GNI) به ازاء هر نفر در تاجیکستان به روش اطلس طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲

منبع: World Bank

روش اطلس: در روش اطلس درآمد ناخالص ملی کشورها بر حسب پول داخلی با استفاده از عامل تبدیل اطلس (که از میانگین سه ساله نرخ های ارز برای هموار کردن اثرات نوسانات موقتی نرخ ارز استفاده میکند) به دلار آمریکا تبدیل شده و بر اساس تفاوت بین نرخ های تورم کشور (محاسبه شده با استفاده از شاخص ضمنی تولید ناخالص داخلی در کشور) با چند کشور توسعه یافته (میانگین وزنی شاخص ضمنی تولید ناخالص داخلی کشورها) تعدیل شده و سپس برای به دست آوردن سرانه به جمعیت تقسیم می گردد.

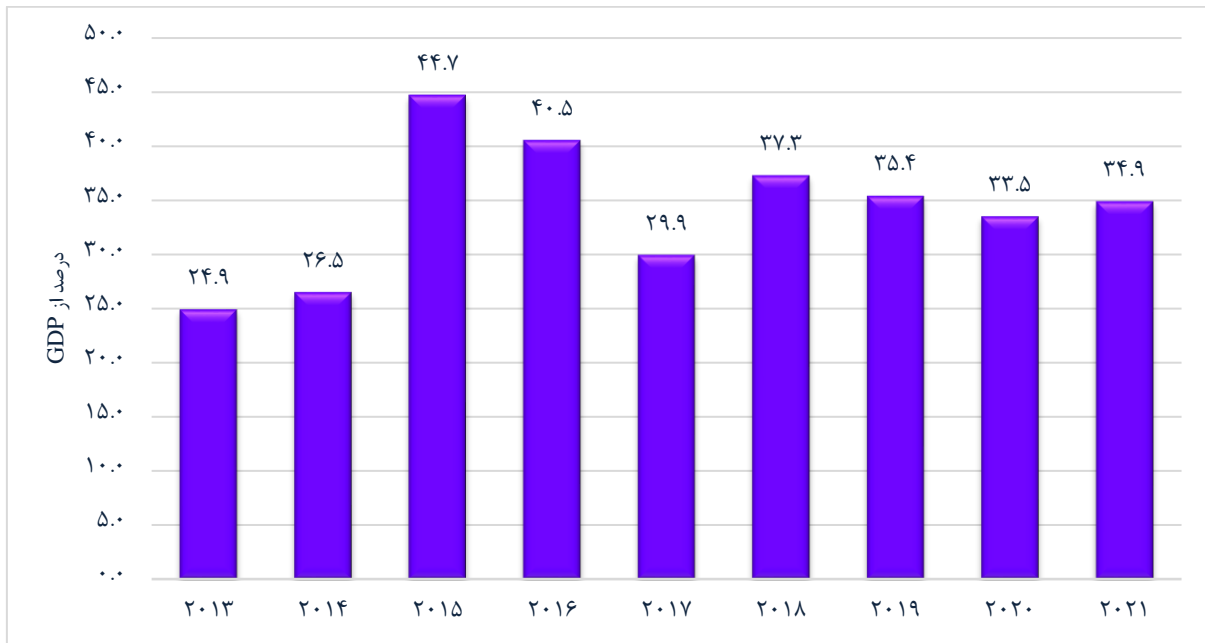
نمودار شماره ۱۹- درآمد ناخالص ملی (GNI) در تاجیکستان به روش PPP طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲

منبع: World Bank

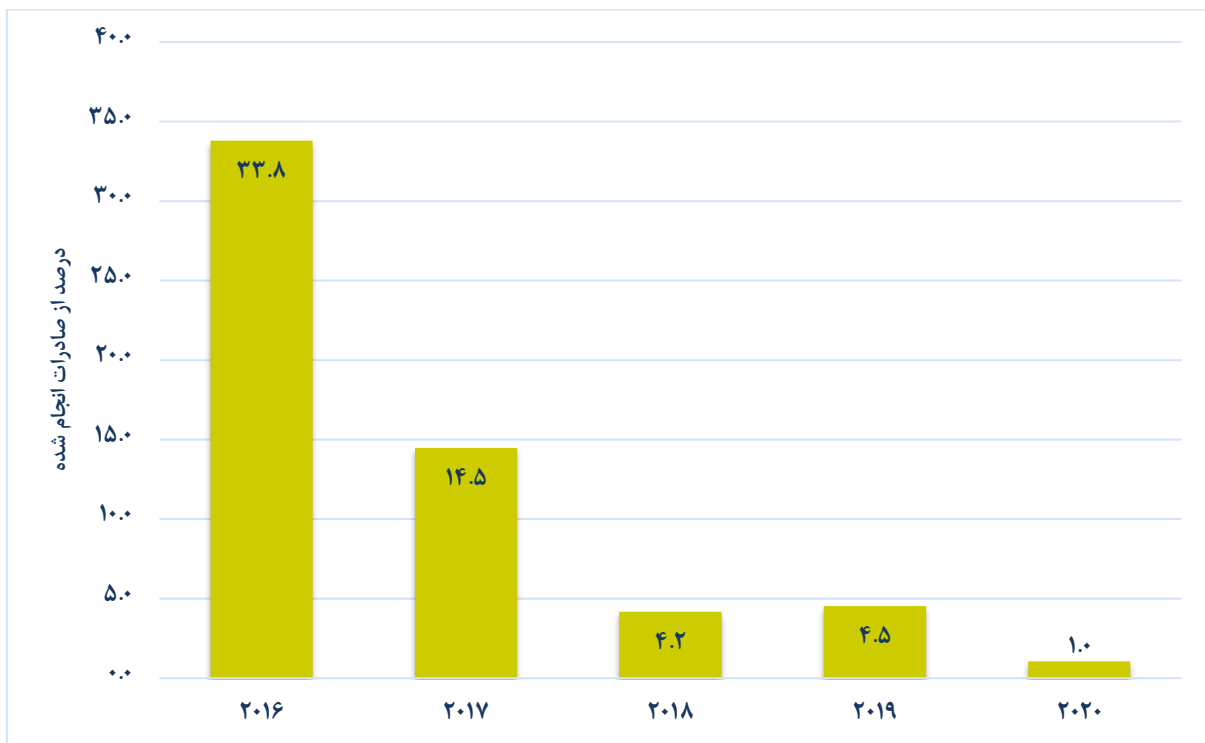
روش PPP: درآمد ناخالص ملی سرانه به روش برابری قدرت خرید با استفاده از نرخهای PPP به دلار بین المللی که قدرت خرید یکسانی با درآمد ناخالص ملی بر حسب دلار آمریکا دارد، تبدیل می شود.

نمودار شماره ۲۰- ایجاد سرمایه ناخالص در تاجیکستان طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۱

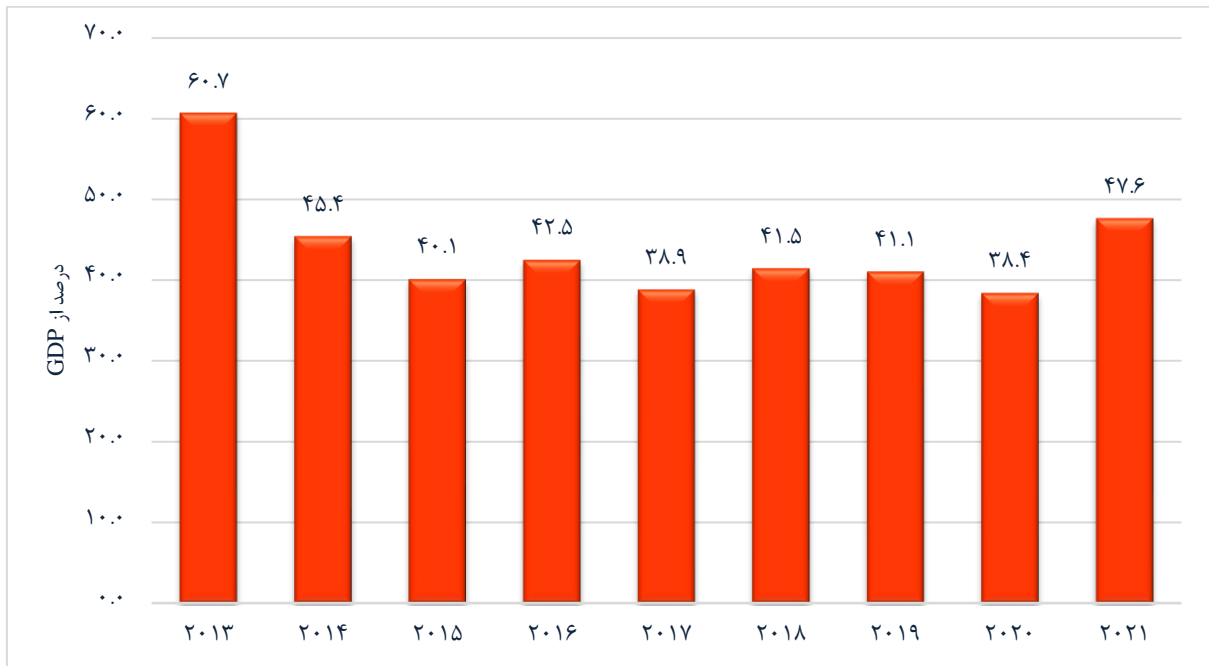
منبع: World Bank

نمودار شماره ۲۱- صادرات تولیدات با فناوری نوین در تاجیکستان طی سال های ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۰

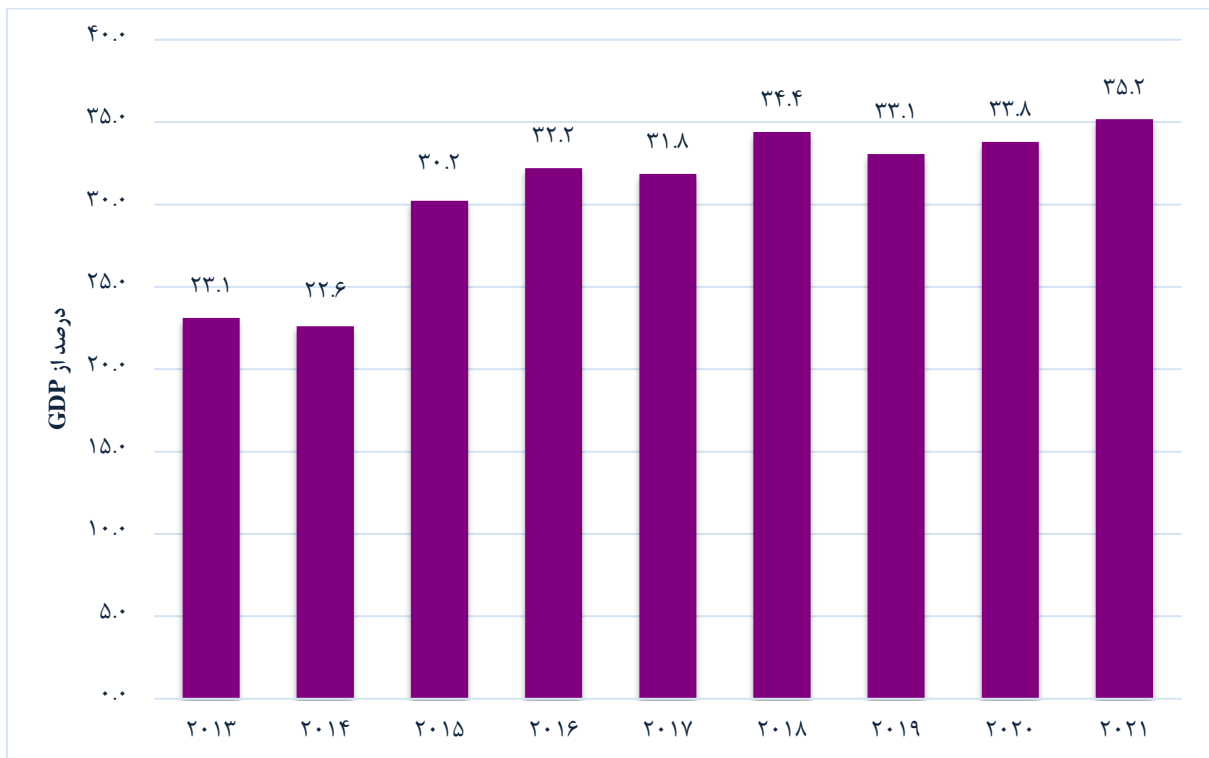
منبع: World Bank

نمودار شماره ۲۲- واردات کالا و خدمات تاجیکستان طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۱

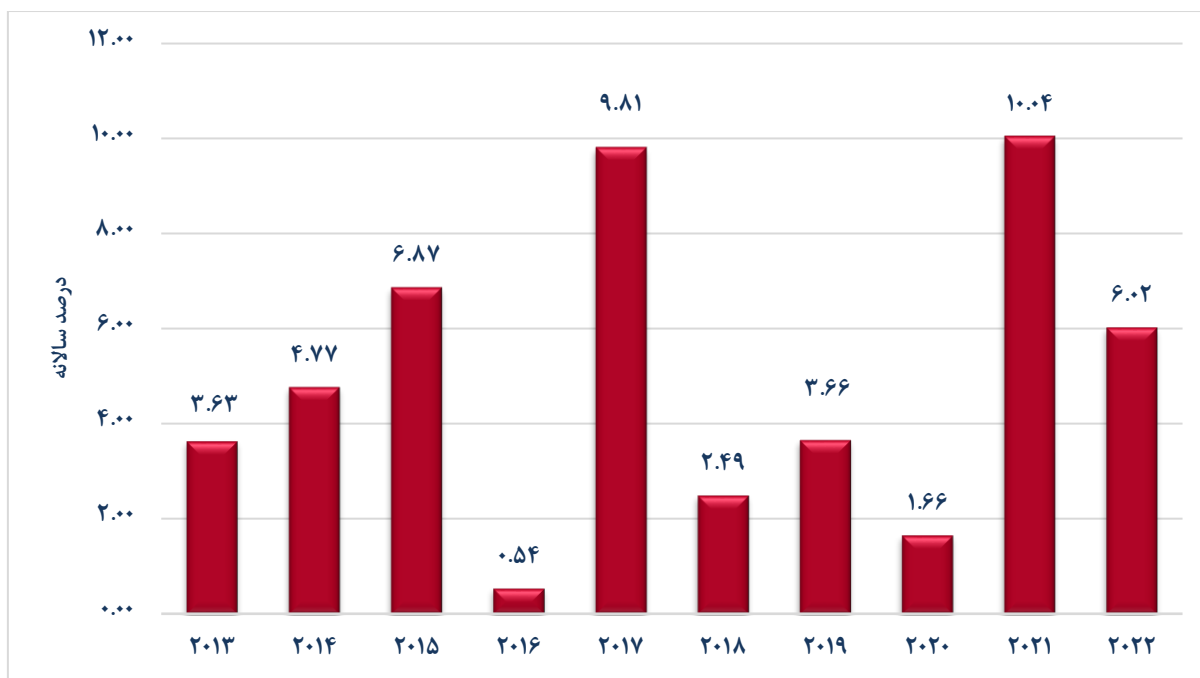
منبع: World Bank

نمودار شماره ۲۳- ارزش افزوده صنعت تاجیکستان طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۱

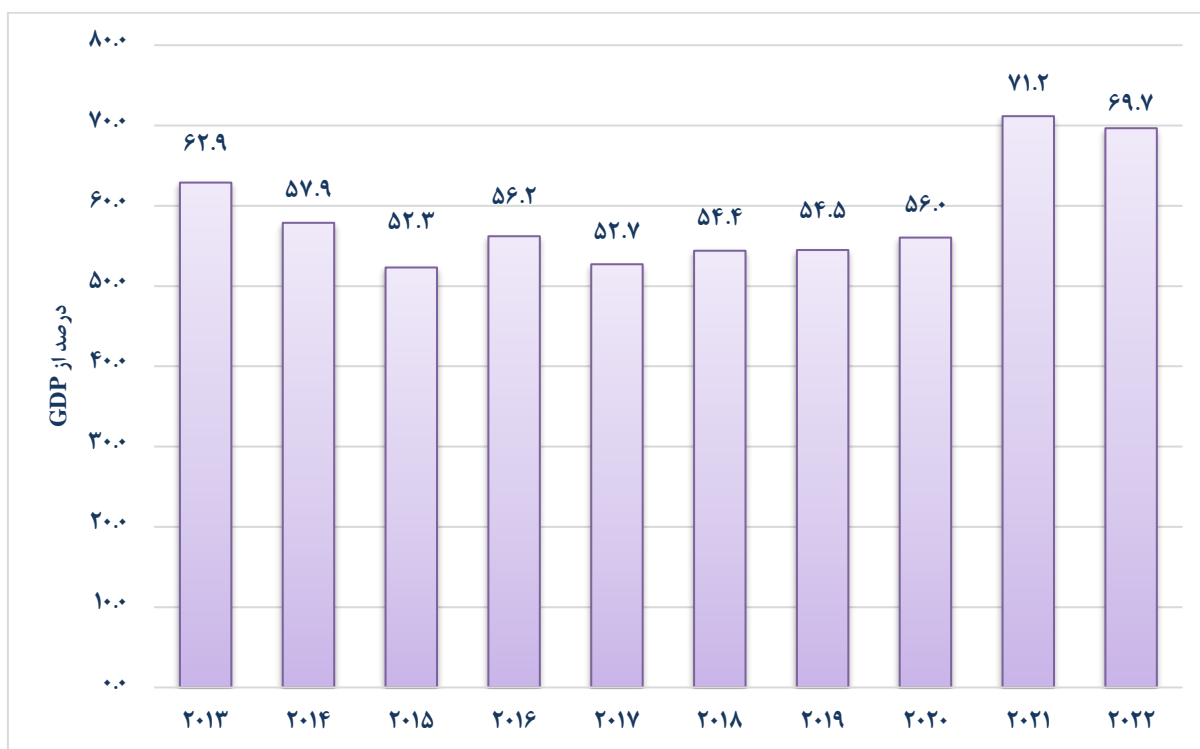
منبع: World Bank

نمودار شماره ۲۴- تورم شاخص ضمنی GDP تاجیکستان طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲

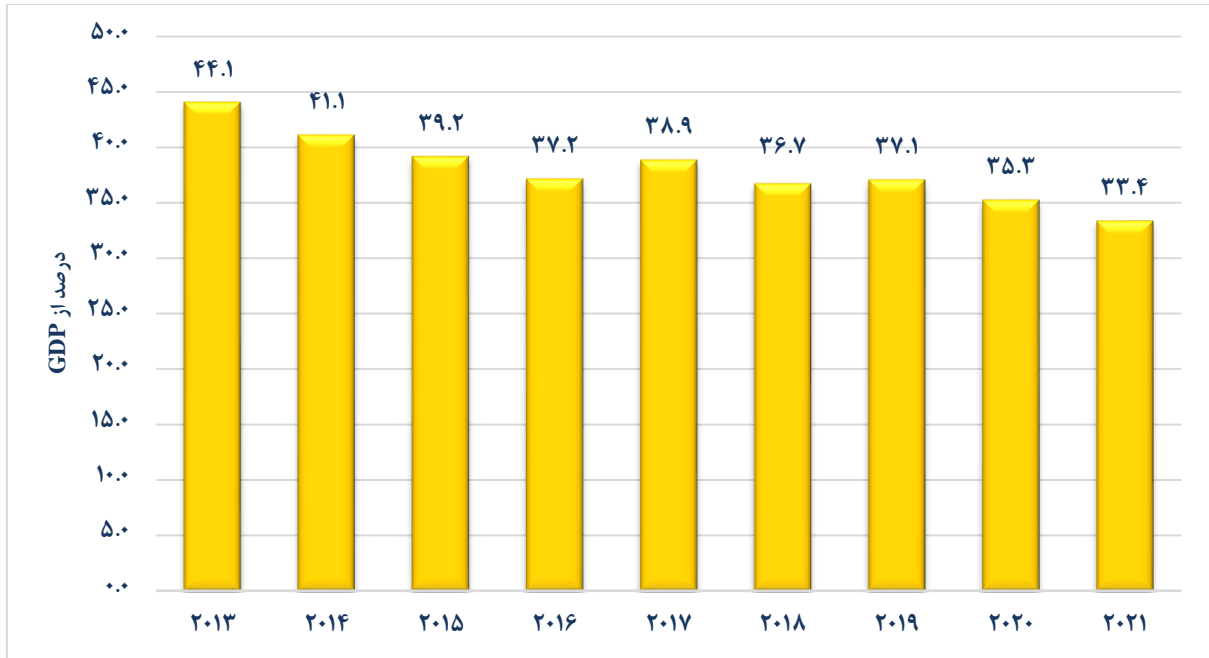
منبع: World Bank

نمودار شماره ۲۵- تجارت کالایی تاجیکستان طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲

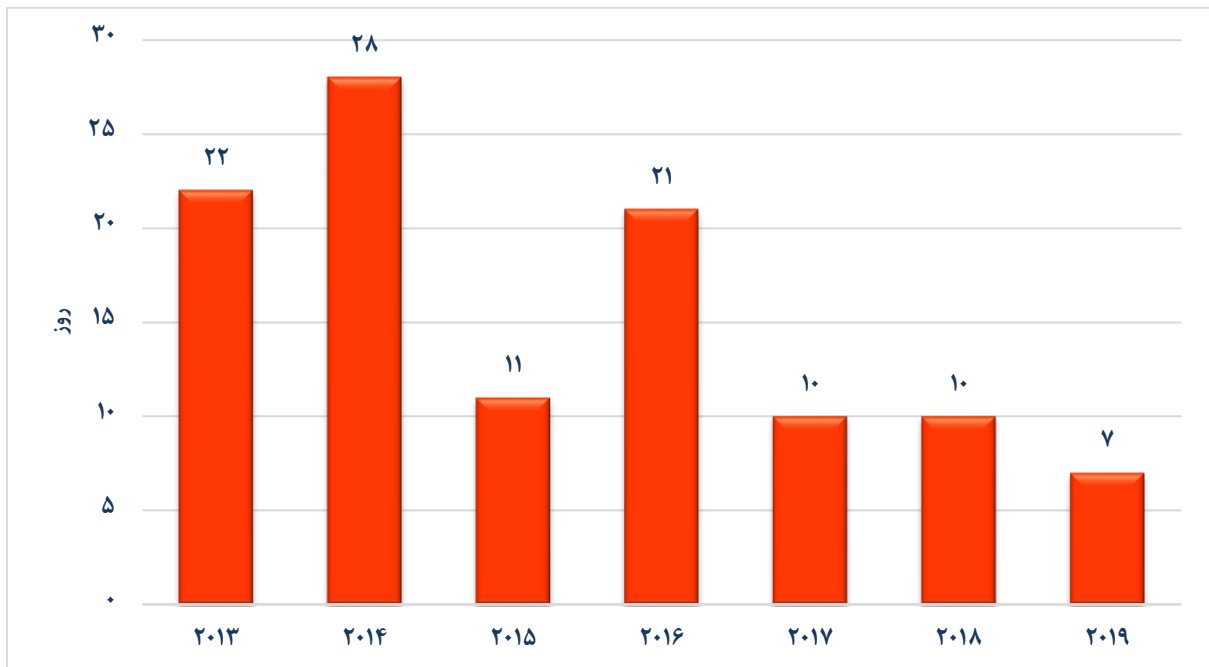
منبع: World Bank

نمودار شماره ۲۶- ارزش افزوده خدمات تاجیکستان طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۱

منبع: World Bank

نمودار شماره ۲۷- زمان لازم برای شروع یک کسب و کار در تاجیکستان طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۹

منبع: World Bank

فصل سوم:

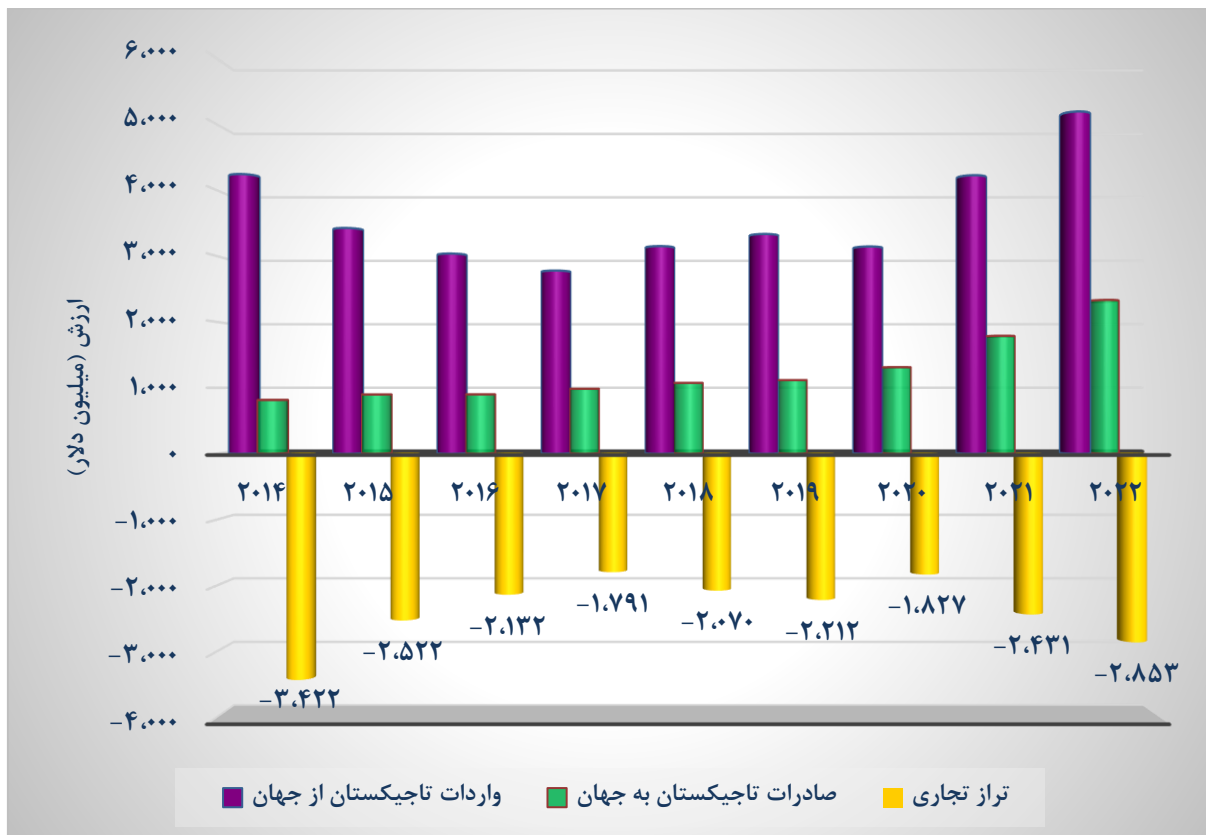
تجارت تاجیکستان

۳.۱. تجارت تاجیکستان با جهان

بر اساس آمار ITC میزان واردات تاجیکستان از جهان در ۹۹ فصل تعرفه ای در سال ۲۰۲۲ بیش از ۵,۱۸۳ میلیون دلار که در مقایسه با میزان واردات این کشور از جهان در سال ۲۰۲۱ که در حدود ۴,۲۱۸ میلیون دلار می باشد، قریب به ۲۳ درصد افزایش داشته است.

صادرات کشور تاجیکستان به جهان در سال ۲۰۲۲ بیش از ۲,۳۳۰ میلیون دلار می باشد و دارای یک تراز منفی تجاری بالغ بر ۲,۸۵۳ میلیون دلار در سال مذکور می باشد. این در حالی است که تراز مذکور در سال ۲۰۲۱ نیز منفی و در حدود ۲,۴۳۱ میلیون دلار بوده است. شایان ذکر است صادرات کشور تاجیکستان به جهان در سال ۲۰۲۲ نسبت به سال ۲۰۲۱، بیش از ۳۰ درصد افزایش و در سال ۲۰۲۱ نسبت به سال ۲۰۲۰ در حدود ۳۶ درصد افزایش داشته است.

نمودار شماره ۲۸- مبادلات تجاری تاجیکستان با جهان طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲

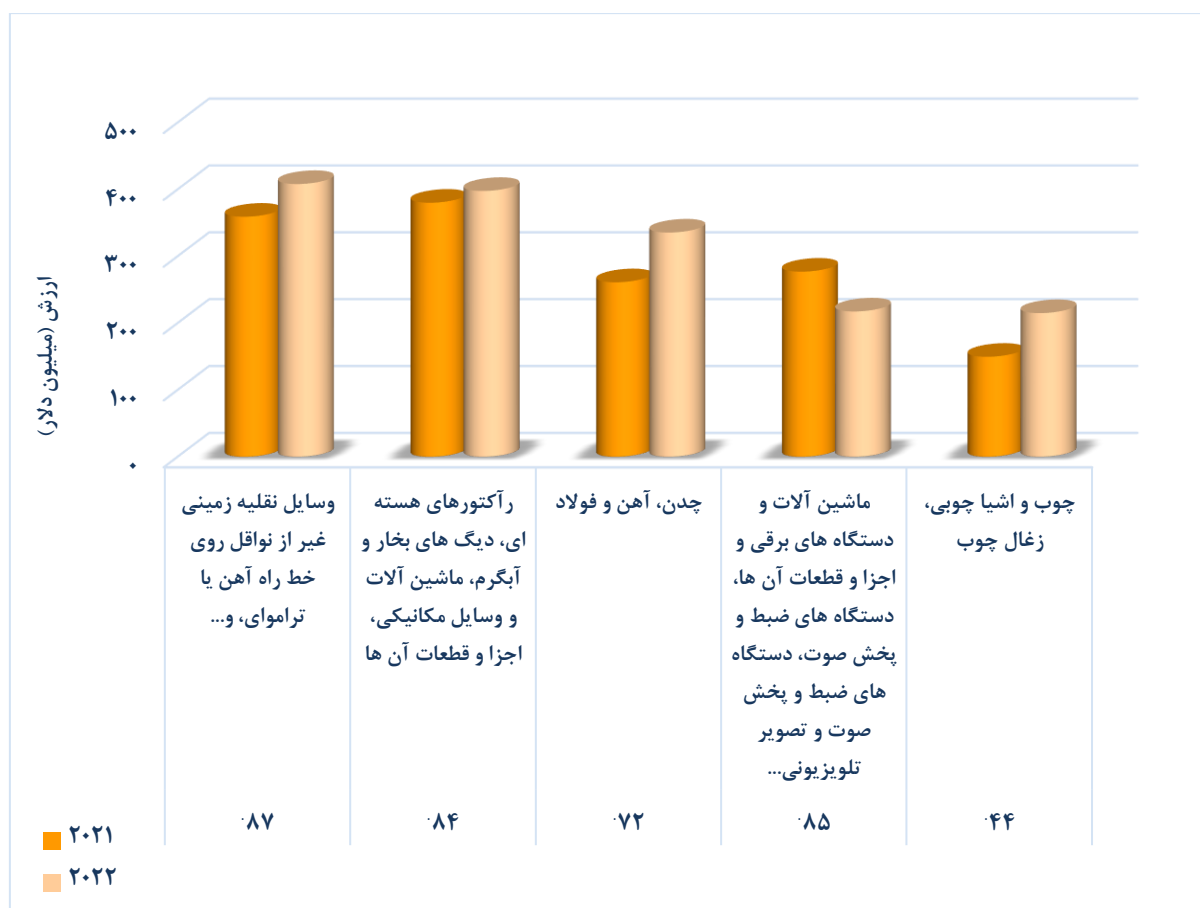
منبع: ITC

جدول شماره ۱۱ - فصل های عمده وارداتی تاجیکستان از جهان در گروه صنعت (میلیون دلار)

سال ۲۰۲۲	سال ۲۰۲۱	شرح کالا	شماره فصل
۴۰۸	۳۵۹	وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه آهن یا تراموای، و...	'۸۷
۳۹۸	۳۸۰	راکتورهای هسته ای، دیگ های بخار و آبگرم، ماشین آلات و وسایل مکانیکی، اجزا و قطعات آن ها	'۸۴
۳۳۶	۲۶۱	چدن، آهن و فولاد	'۷۲
۲۱۷	۲۷۷	ماشین آلات و دستگاه های برقی و اجزا و قطعات آن ها، دستگاه های ضبط و پخش صوت، دستگاه های ضبط و پخش صوت و تصویر تلویزیونی...	'۸۵
۲۱۵	۱۵۰	چوب و اشیا چوبی، زغال چوب	'۴۴

منبع: ITC

نمودار شماره ۲۹ - فصلهای عمده وارداتی تاجیکستان از جهان در گروه صنعت طی سال های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲

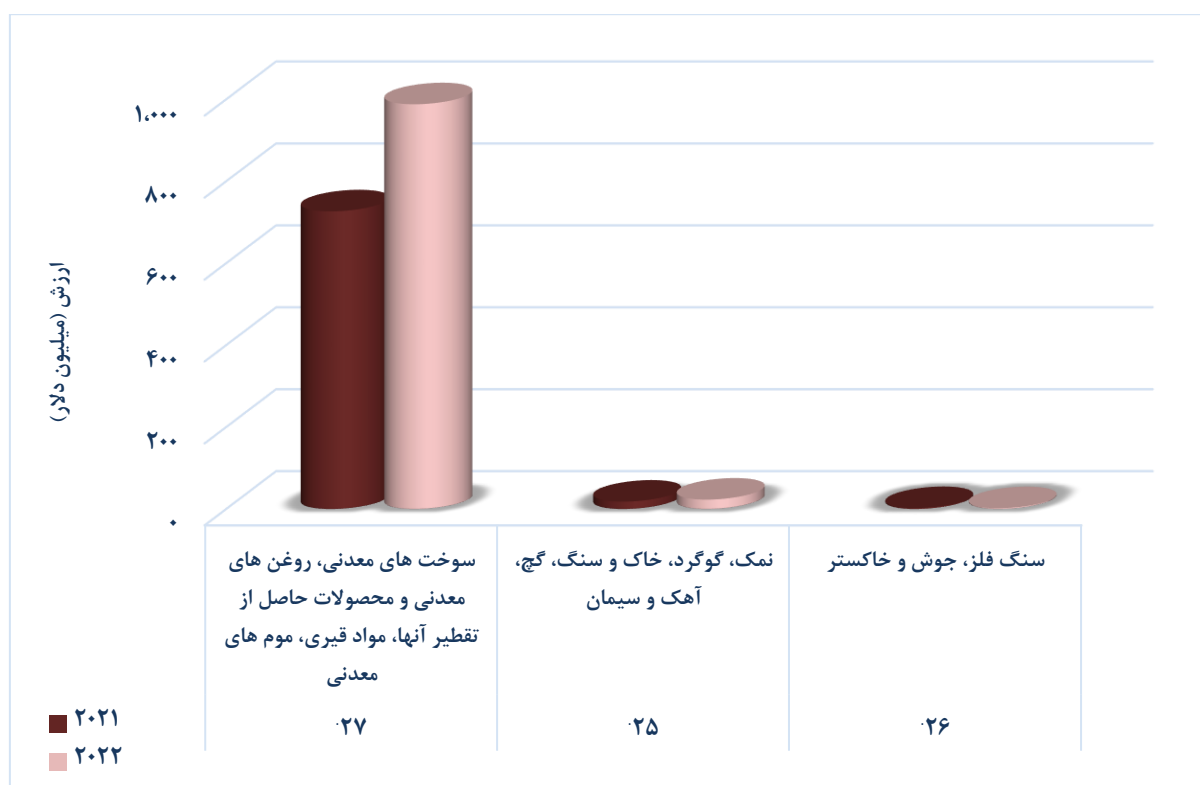
منبع: ITC

جدول شماره ۱۲ - فصل های عمده وارداتی تاجیکستان از جهان در گروه معدن (میلیون دلار)

شماره فصل	شرح کالا	سال ۲۰۲۱	سال ۲۰۲۲
۱۲۷	سوخت های معدنی، روغن های معدنی و محصولات حاصل از تقطیر آنها، مواد قیری، موم های معدنی	۷۲۷	۹۸۸
۱۲۵	نمک، گوگرد، خاک و سنگ، گچ، آهک و سیمان	۱۸	۲۳
۱۲۶	سنگ فلز، جوش و خاکستر	۲	۲

منبع: ITC

نمودار شماره ۳۰ - فصلهای عمده وارداتی تاجیکستان از جهان در گروه معدن طی سال های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲

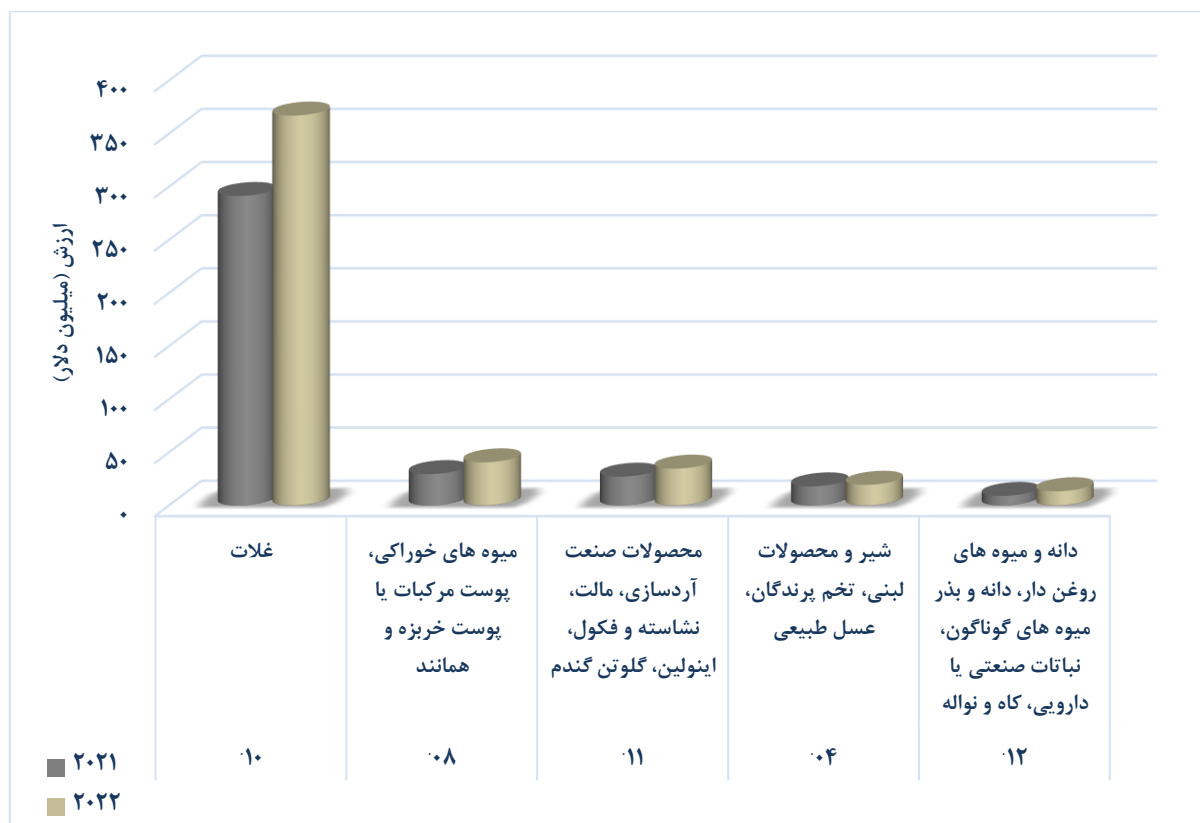
منبع: ITC

جدول شماره ۱۳ - فصل های عمده وارداتی تاجیکستان از جهان در گروه کشاورزی (میلیون دلار)

شماره فصل	شرح کالا	سال ۲۰۲۱	سال ۲۰۲۲
۱۰	غلات	۲۹۱	۳۶۷
۰۸	میوه های خوراکی، پوست مرکبات یا پوست خربزه و همانند	۲۹	۴۱
۱۱	محصولات صنعت آردسازی، مالت، نشاسته و فکول، اینولین، گلوتن گندم	۲۷	۳۵
۰۴	شیر و محصولات لبنی، تخم پرندگان، عسل طبیعی	۱۸	۱۹
۱۲	دانه و میوه های روغن دار، دانه و بذر میوه های گوناگون، نباتات دارویی، کاه و نواله	۹	۱۳

منبع: ITC

نمودار شماره ۳۱- فصلهای عمده وارداتی تاجیکستان از جهان در گروه کشاورزی طی سال های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲

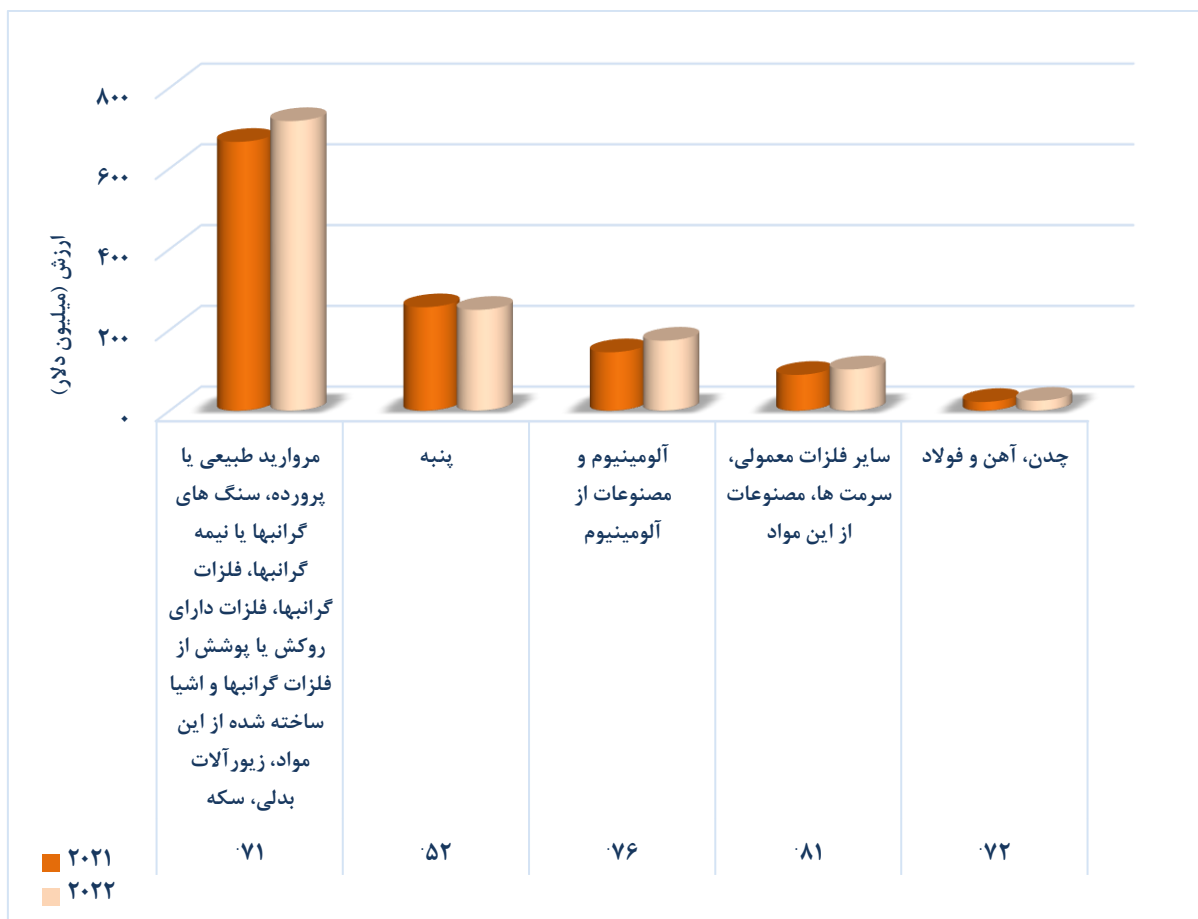
منبع: ITC

جدول شماره ۱۴ - فصل های عمده صادراتی تاجیکستان به جهان در گروه صنعت (میلیون دلار)

شماره فصل	شرح کالا	سال ۲۰۲۱	سال ۲۰۲۲
'۷۱	مروارید طبیعی یا پرورده، سنگ های گرانبها یا نیمه گرانبها، فلزات گرانبها، فلزات دارای روکش یا پوشش از فلزات گرانبها و اشیا ساخته شده از این مواد، زیورآلات بدلی، سکه	۶۶۶	۷۱۷
'۵۲	پنبه	۲۵۶	۲۵۰
'۷۶	آلومینیوم و مصنوعات از آلومینیوم	۱۴۵	۱۷۴
'۸۱	سایر فلزات معمولی، سرمت ها، مصنوعات از این مواد	۸۹	۱۰۲
'۷۲	چدن، آهن و فولاد	۲۲	۲۵

منبع: ITC

نمودار شماره ۳۲ - فصلهای عمده صادراتی تاجیکستان به جهان در گروه صنعت طی سال های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲

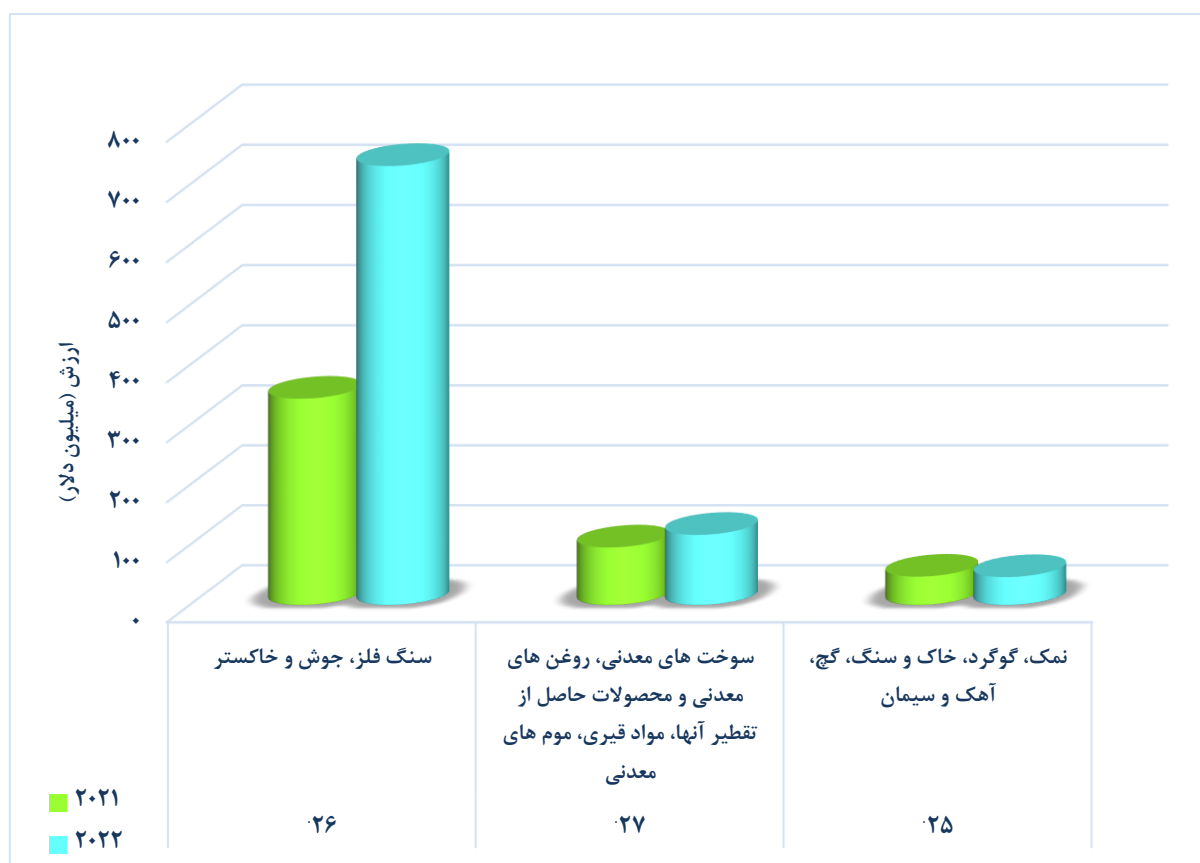
منبع: ITC

جدول شماره ۱۵ - فصل های عمده صادراتی تاجیکستان به جهان در گروه معدن (میلیون دلار)

شماره فصل	شرح کالا	سال ۲۰۲۱	سال ۲۰۲۲
۲۶	سنگ فلز، جوش و خاکستر	۳۴۴	۷۳۱
۲۷	سوخت های معدنی، روغن های معدنی و محصولات حاصل از تقطیر آنها، مواد قیری، موم های معدنی	۹۶	۱۱۷
۲۵	نمک، گوگرد، خاک و سنگ، گچ، آهک و سیمان	۴۷	۴۷

منبع: ITC

نمودار شماره ۳۳ - فصل های عمده صادراتی تاجیکستان به جهان در گروه معدن طی سال های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲

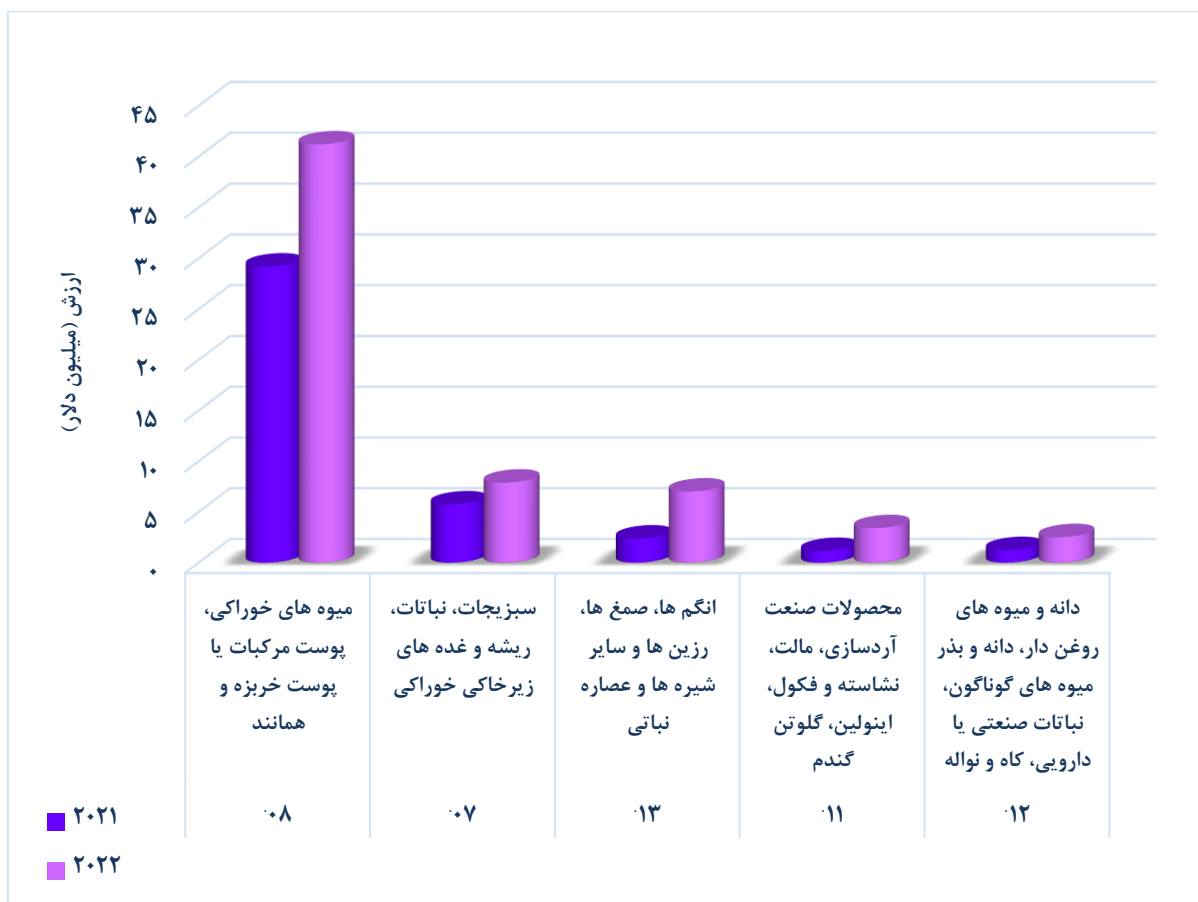
منبع: ITC

جدول شماره ۱۶ - فصل های عمده صادراتی تاجیکستان به جهان در گروه کشاورزی (میلیون دلار)

شماره فصل	شرح کالا	سال ۲۰۲۱	سال ۲۰۲۲
۱۰۸	میوه های خوراکی، پوست مرکبات یا پوست خربزه و همانند	۲۹	۴۱
۱۰۷	سبزیجات، نباتات، ریشه و غده های زیرخاکی خوراکی	۶	۸
۱۱۳	انگم ها، صمغ ها، رزین ها و سایر شیره ها و عصاره نباتی	۲	۷
۱۱۱	محصولات صنعت آردسازی، مالت، نشاسته و فکول، اینولین، گلوتن گندم	۱	۳
۱۱۲	دانه و میوه های روغن دار، دانه و بذر میوه های گوناگون، نباتات صنعتی یا دارویی، کاه و نواله	۱	۳

منبع: ITC

نمودار شماره ۳۴ - فصل های عمده صادراتی تاجیکستان به جهان در گروه کشاورزی طی سال های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲

منبع: ITC

جدول شماره ۱۷ - بیست کشور عمده مقصد صادراتی تاجیکستان در سال ۲۰۲۲

ردیف	عمده کشورهای مقصد صادراتی تاجیکستان	ارزش (هزار دلار)	ردیف	عمده کشورهای مقصد صادراتی تاجیکستان	ارزش (هزار دلار)
۱	سوئیس	۵۷۴,۵۵۶	۱۱	ایتالیا	۱۵,۰۳۴
۲	قزاقستان	۴۸۳,۹۱۵	۱۲	پاکستان	۱۳,۰۸۰
۳	چین	۳۶۸,۳۳۵	۱۳	امارات متحده عربی	۱۰,۱۶۸
۴	ترکیه	۱۷۹,۵۵۴	۱۴	لتونی	۷,۳۶۱
۵	ازبکستان	۱۷۹,۵۴۹	۱۵	بلاروس	۷,۱۶۸
۶	ایران	۱۱۴,۳۹۷	۱۶	کرواسی	۳,۵۶۸
۷	افغانستان	۱۰۴,۹۹۹	۱۷	گرجستان	۳,۱۱۵
۸	بلژیک	۱۰۲,۶۶۹	۱۸	هلند	۲,۱۴۶
۹	فدراسیون روسیه	۸۸,۲۲۱	۱۹	لهستان	۱,۸۶۵
۱۰	سنگاپور	۴۲,۱۹۷	۲۰	لیتوانی	۱,۶۸۰

منبع: ITC

جدول شماره ۱۸ - بیست کشور عمده مبدا وارداتی تاجیکستان در سال ۲۰۲۲

ردیف	عمده کشورهای مبدا وارداتی تاجیکستان	ارزش (هزار دلار)	ردیف	عمده کشورهای مبدا وارداتی تاجیکستان	ارزش (هزار دلار)
۱	فدراسیون روسیه	۱,۵۸۵,۶۸۷	۱۱	بلاروس	۸۲,۲۳۷
۲	قزاقستان	۹۵۷,۲۶۶	۱۲	فرانسه	۶۶,۴۳۵
۳	چین	۸۴۱,۷۰۷	۱۳	ترکمنستان	۵۲,۱۲۶
۴	ازبکستان	۳۹۲,۴۶۰	۱۴	کره جنوبی	۴۹,۶۲۱
۵	ترکیه	۱۷۱,۶۴۴	۱۵	ایتالیا	۲۷,۹۲۱
۶	ایالات متحده آمریکا	۱۵۱,۶۹۸	۱۶	اکوادور	۲۲,۳۸۸
۷	هند	۱۲۵,۴۱۹	۱۷	لهستان	۲۱,۰۶۲
۸	ایران	۱۲۳,۸۲۲	۱۸	امارات متحده عربی	۲۰,۹۰۴
۹	آلمان	۱۱۳,۱۷۰	۱۹	پاکستان	۱۹,۳۹۷
۱۰	ژاپن	۱۰۶,۹۴۳	۲۰	هلند	۱۷,۸۰۲

منبع: ITC

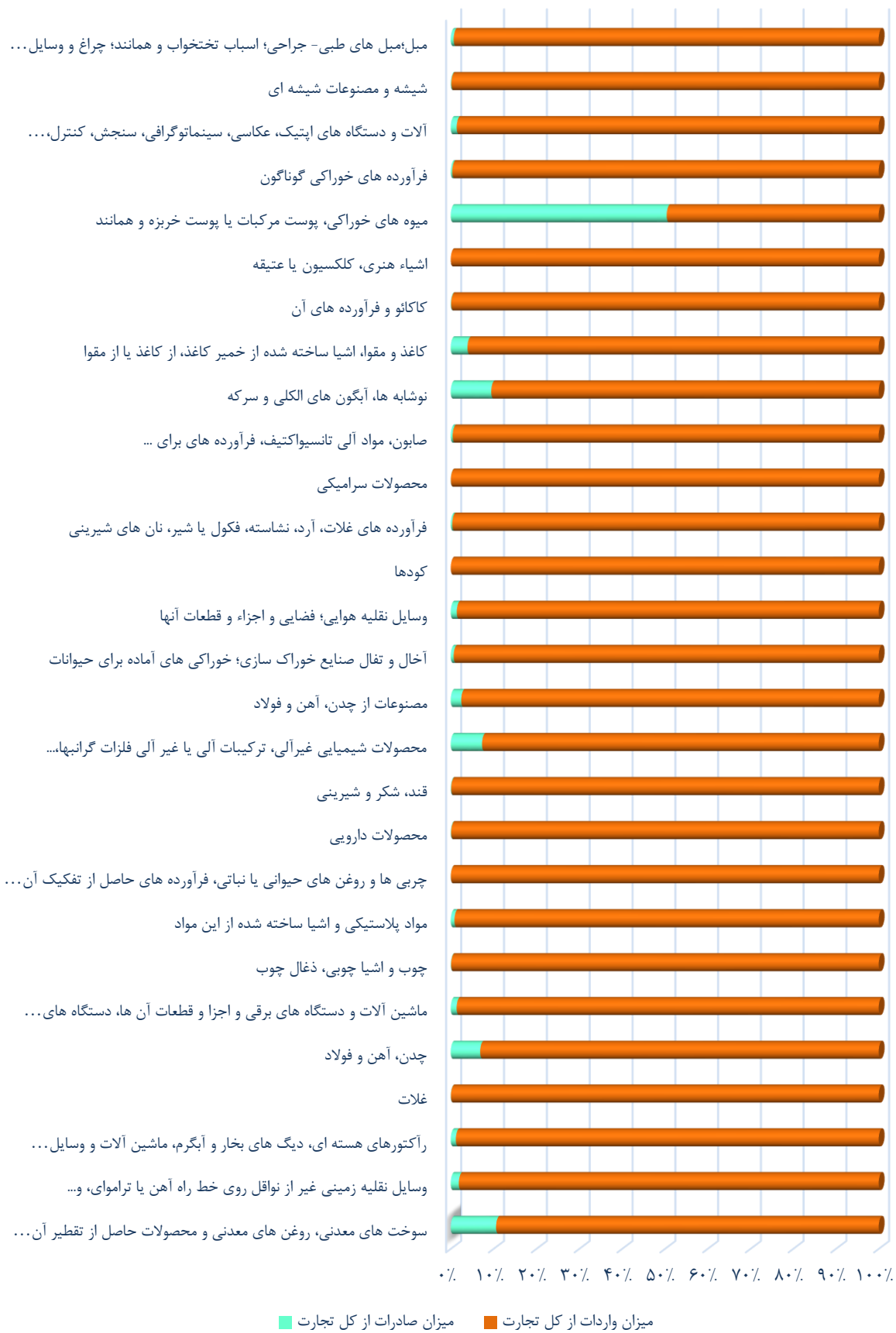
جدول شماره ۱۹ - ترکیب تجارت تاجیکستان در هر گروه کالایی در سال ۲۰۲۲

ردیف	شماره فصل	شرح کالا	میزان صادرات از کل تجارت (هزار دلار)	میزان واردات از کل تجارت (هزار دلار)
۱	۲۷	سوخت های معدنی، روغن های معدنی و محصولات حاصل از تقطیر آن ها، مواد قیری و موم های معدنی	۱۱۶,۹۹۳	۹۸۷,۸۹۳
۲	۸۷	وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه آهن یا تراموای، و...	۷,۸۸۶	۴۰۸,۱۰۶
۳	۸۴	راکتورهای هسته ای، دیگ های بخار و آبگرم، ماشین آلات و وسایل مکانیکی، اجزا و قطعات آنها	۴,۸۳۱	۳۹۷,۷۳۸
۴	۱۰	غلات	۱۶۸	۳۶۶,۹۳۳
۵	۷۲	چدن، آهن و فولاد	۲۴,۷۶۵	۳۳۵,۵۰۴
۶	۸۵	ماشین آلات و دستگاه های برقی و اجزا و قطعات آن ها، دستگاه های ضبط و پخش صوت، دستگاه های ضبط و پخش صوت و تصویر تلویزیونی...	۳,۰۴۲	۲۱۷,۴۶۱
۷	۴۴	چوب و اشیا چوبی، ذغال چوب	۱۹۶	۲۱۴,۹۹۷
۸	۳۹	مواد پلاستیکی و اشیا ساخته شده از این مواد	۱,۵۲۹	۱۷۴,۳۱۲
۹	۱۵	چربی ها و روغن های حیوانی یا نباتی، فرآورده های حاصل از تفکیک آن ها، چربی های خوراکی آماده، موم های حیوانی یا نباتی	۴۷	۱۷۲,۸۱۲
۱۰	۳۰	محصولات دارویی	۱۴۳	۱۴۲,۸۳۲
۱۱	۱۷	قند، شکر و شیرینی	۱۲۵	۱۱۴,۸۰۹
۱۲	۲۸	محصولات شیمیایی غیرآلی، ترکیبات آلی یا غیر آلی فلزات گرانبها...	۹,۰۳۱	۱۱۴,۴۸۵
۱۳	۷۳	مصنوعات از چدن، آهن و فولاد	۲,۷۴۷	۱۰۸,۹۹۵
۱۴	۲۳	آخال و تفال صنایع خوراک سازی؛ خوراکی های آماده برای حیوانات	۶۲۹	۹۰,۷۳۶
۱۵	۸۸	وسایل نقلیه هوایی؛ فضایی و اجزاء و قطعات آنها	۱,۲۱۷	۸۴,۶۶۳
۱۶	۳۱	کودها	۰	۸۰,۴۲۶
۱۷	۱۹	فرآورده های غلات، آرد، نشاسته، فکول یا شیر، نان های شیرینی	۲۷۸	۷۹,۰۸۰
۱۸	۶۹	محصولات سرامیکی	۱۴	۵۴,۳۵۰
۱۹	۳۴	صابون، مواد آلی تانسوآکتیف، فرآورده های برای ...	۲۲۶	۴۹,۷۳۵
۲۰	۲۲	نوشابه ها، آبگون های الکلی و سرکه	۵,۱۵۵	۴۹,۳۲۶
۲۱	۴۸	کاغذ و مقوا، اشیا ساخته شده از خمیر کاغذ، از کاغذ یا از مقوا	۱,۹۹۶	۴۹,۰۹۰
۲۲	۱۸	کاکائو و فرآورده های آن	۴۱	۴۲,۷۷۵
۲۳	۹۷	اشیاء هنری، کلکسیون یا عتیقه	۰	۴۱,۸۶۲
۲۴	۰۸	میوه های خوراکی، پوست مرکبات یا پوست خربزه و همانند	۴۱,۱۹۵	۴۰,۵۲۸
۲۵	۲۱	فرآورده های خوراکی گوناگون	۱۴۱	۳۹,۹۸۲
۲۶	۹۰	آلات و دستگاه های اپتیک، عکاسی، سینماتوگرافی، سنجش، کنترل، دقت سنجی، آلات و دستگاه های طبی - جراحی، اجزا و قطعات و متفرعات آن ها	۵۴۶	۳۸,۵۳۰
۲۷	۷۰	شیشه و مصنوعات شیشه ای	۵۱	۳۶,۹۲۱
۲۸	۹۴	مبل؛ مبل های طبی - جراحی؛ اسباب تختخواب و همانند؛ چراغ و وسایل روشنایی که در جای دیگر گفته نشده یا مشمول شماره های دیگر نباشد؛ چراغ های تبلیغاتی علام نورانی.....	۲۵۰	۳۶,۱۶۵
۲۹	۷۶	آلومینیوم و مصنوعات از آلومینیوم	۱۷۳,۶۰۹	۳۵,۶۲۸

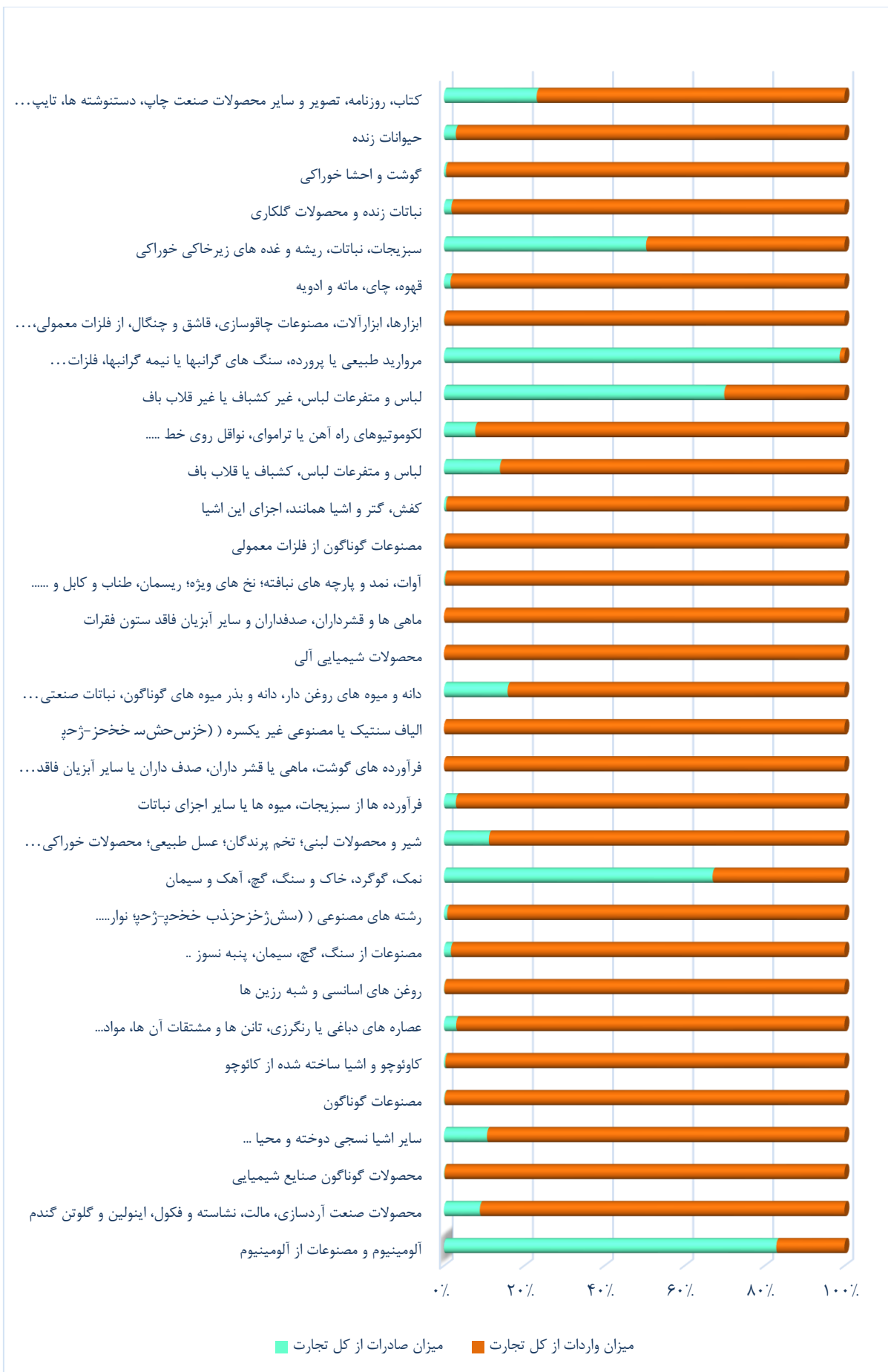
۳۴,۵۶۶	۳,۴۰۰	محصولات صنعت آردسازی، مالت، نشاسته و فکول، اینولین و گلو تن گندم	'۱۱	۳۰
۳۱,۹۵۹	۴۷	محصولات گوناگون صنایع شیمیایی	'۳۸	۳۱
۳۰,۰۲۲	۳,۶۱۳	سایر اشیا نسجی دوخته و محیا ...	'۶۳	۳۲
۲۹,۹۹۶	۴۸	مصنوعات گوناگون	'۹۶	۳۳
۲۶,۶۰۴	۹۱	کاوئوچو و اشیا ساخته شده از کاوچو	'۴۰	۳۴
۲۶,۴۶۰	۸۳۶	عصاره های دباغی یا رنگرزی، تانن ها و مشتقات آن ها، مواد...	'۳۲	۳۵
۲۵,۹۹۰	۲۲	روغن های اسانسی و شبه رزین ها	'۳۳	۳۶
۲۵,۷۸۴	۴۵۴	مصنوعات از سنگ، گچ، سیمان، پنبه نسوز ..	'۶۸	۳۷
۲۳,۴۵۶	۱۹۲	رشته های مصنوعی (Man-Made Filaments)؛ نوار.....	'۵۴	۳۸
۲۲,۹۱۸	۴۶,۶۰۷	نمک، گوگرد، خاک و سنگ، گچ، آهک و سیمان	'۲۵	۳۹
۱۹,۳۸۱	۲,۴۴۶	شیر و محصولات لبنی؛ تخم پرندگان؛ عسل طبیعی؛ محصولات خوراکی که منشاء حیوانی دارند و	'۰.۴	۴۰
۱۸,۵۸۶	۵۷۱	فرآورده ها از سبزیجات، میوه ها یا سایر اجزای نباتات	'۲۰	۴۱
۱۷,۹۷۲	.	فرآورده های گوشت، ماهی یا قشر داران، صدف داران یا سایر آبزیان فاقد ستون فقرات	'۱۶	۴۲
۱۷,۳۵۰	.	الیاف سنتیک یا مصنوعی غیر یکسره (Man-made staple)	'۵۵	۴۳
۱۳,۳۰۵	۲,۵۱۲	دانه و میوه های روغن دار، دانه و بذر میوه های گوناگون، نباتات صنعتی یا دارویی، کاه و نواله	'۱۲	۴۴
۱۲,۱۶۹	.	محصولات شیمیایی آلی	'۲۹	۴۵
۱۱,۸۲۳	۱	ماهی ها و قشرداران، صدفداران و سایر آبزیان فاقد ستون فقرات	'۰.۳	۴۶
۱۱,۴۷۲	۳۱	آوات، نمد و پارچه های نپافته؛ نخ های ویژه؛ ریسمان، طناب و کابل و	'۵۶	۴۷
۱۰,۸۲۸	۱۱	مصنوعات گوناگون از فلزات معمولی	'۸۳	۴۸
۱۰,۸۰۸	۵۸	کفش، گتر و اشیا همانند، اجزای این اشیا	'۶۴	۴۹
۱۰,۰۵۱	۱,۶۳۱	لباس و متفرعات لباس، کشباف یا قلاب باف	'۶۱	۵۰
۹,۷۲۴	۸۲۳	لکوموتیوهای راه آهن یا تراموای، نواقل روی خط	'۸۶	۵۱
۹,۲۹۱	۲۱,۶۳۸	لباس و متفرعات لباس، غیر کشباف یا غیر قلاب باف	'۶۲	۵۲
۸,۷۳۳	۷۱۷,۳۶۶	مروارید طبیعی یا پرورده، سنگ های گرانبها یا نیمه گرانبها، فلزات گرانبها، فلزات دارای روکش یا پوشش از فلزات گرانبها و اشیا ساخته شده از این مواد، زیورآلات بدلی، سکه	'۷۱	۵۳
۸,۶۷۹	۸	ابزارها، ابزارآلات، مصنوعات چاقوسازی، قاشق و چنگال، از فلزات معمولی، اجزا و قطعات این مصنوعات از فلزات معمولی	'۸۲	۵۴
۸,۰۲۷	۱۳۴	قهوه، چای، ماته و ادویه	'۰.۹	۵۵
۷,۷۵۶	۷,۸۸۷	سبزیجات، نباتات، ریشه و غده های زیرخاکی خوراکی	'۰.۷	۵۶
۷,۲۱۶	۱۳۷	نباتات زنده و محصولات گلکاری	'۰.۶	۵۷
۶,۷۷۵	۳۵	گوشت و احشا خوراکی	'۰.۲	۵۸
۶,۶۶۵	۲۰۴	حیوانات زنده	'۰.۱	۵۹
۶,۶۶۲	۲,۰۰۵	کتاب، روزنامه، تصویر و سایر محصولات صنعت چاپ، دستنوشته ها، تایپ شده ها و نقشه ها	'۴۹	۶۰
۵,۸۹۳	۲۳۰	باروت و مواد منفجره ...	'۳۶	۶۱
۵,۸۰۸	۳	اصلحه و مهمات؛ اجزاء و قطعات و متفرقات آنها	'۹۳	۶۲
۵,۷۷۴	۴,۱۷۳	مس و مصنوعات از مس	'۷۴	۶۳

۵,۷۶۵	۱۱۴	فرش و سایر کفپوش ها از مواد نسجی	'۵۷	۶۴
۴,۹۷۶	۰	پارچه های نسجی آغشته، اندوده، پوشانده یا مطبق شده؛ اشیاء نسجی از	'۵۹	۶۵
۴,۹۴۳	۱,۲۶۵	توتون و تنباکو و بدل توتون و تنباکوی ساخته شده	'۲۴	۶۶
۴,۵۹۵	۱۵	سایر الیاف نسجی نباتی، نخ کاغذی و پارچه های تاروپوباف از نخ کاغذی	'۵۳	۶۷
۴,۴۴۵	۵,۳۹۷	مواد آلبومینوئید، محصولات بر اساس نشاسته یا فکول	'۳۵	۶۸
۴,۱۵۹	۱,۰۲۳	بازیچه، اسباب بازی و لوازم ورزشی، اجزا و قطعات و متفرعات آن ها	'۹۵	۶۹
۴,۰۳۰	۲۴۹,۷۹۶	پنبه	'۵۲	۷۰
۳,۳۹۰	۰	خمیر چوب یا سایر مواد الیافی سلولزی، کاغذ یا مقوا برای بازیافت	'۴۷	۷۱
۲,۵۳۷	۹	اشیا ساخته شده از چرم، مصنوعات زین و برگ سازی، لوازم سفر، کیف های دستی و محفظه های همانند، اشیا ساخته شده از روده ...	'۴۲	۷۲
۲,۲۶۲	۴۴۷	پارچه های کشباف یا قلاب باف	'۶۰	۷۳
۲,۰۲۶	۷۳۱,۰۶۵	سنگ فلز، جوش و خاکستر	'۲۶	۷۴
۸۶۷	۰	پارچه های تاروپودباف مخصوص، پارچه های نسجی منگوله باف ...	'۵۸	۷۵
۶۳۸	۱	کلا و اجزاء آن	'۶۵	۷۶
۵۶۴	۰	کشتی ها، قایق ها و شناورزها	'۳۷	۷۷
۳۹۳	۳	مواد قابل بافت؛ سایر محصولات نباتی که در جای دیگر گفته نشده	'۱۴	۷۸
۳۴۳	۱۰۲,۴۲۵	سایر فلزات معمولی؛ سرمت ها؛ مصنوعات از این مواد	'۸۱	۷۹
۳۳۱	۱,۴۵۷	سایر محصولات حیوانی	'۰۵	۸۰
۲۵۳	۰	قلع و مصنوعات از قلع	'۸۰	۸۱
۱۸۴	۵۸	روی و مصنوعات از روی	'۷۹	۸۲
۱۶۱	۷,۰۱۴	انگم ها، صمغ ها، رزین ها و سایر شیره ها و عصاره های نباتی	'۱۳	۸۳
۱۳۹	۰	اشیا صنعت ساعت سازی	'۹۱	۸۴
۱۲۵	۲	کشتی ها، قایق ها و شناورزها	'۸۹	۸۵
۱۲۰	۰	چتر بارانی، چتر آفتابی، عصا، عصای صندلی شو، شلاق، تازیانه و اجزاء آنها	'۶۶	۸۶
۱۰۴	۱۴۵	پشم، موی نرم (کرک) یا زیر حیوان، نخ و پارچه های تاروپودباف از موی یال و دم	'۵۱	۸۷
۹۹		پر و پر نرم آماده و اشیا ساخته شده از پر یا از پر نرم؛ گل های مصنوعی؛ اشیا ساخته شده از موی انسان	'۶۷	۸۸
۷۵	۳,۸۵۱	پوست خام (غیر از پوست های نرم) و چرم	'۴۱	۸۹
۴۸	۰	آلات موسیقی؛ اجزاء و قطعات و متفرعات این آلات	'۹۲	۹۰
۴۵	۰	نیکل و مصنوعات از نیکل	'۷۵	۹۱
۲۱	۳۲۰	ابریشم	'۵۰	۹۲
۲۰	۰	پوست های نرم طبیعی و پوست های نرم بدلی؛ اشیا ساخته شده از آنها	'۴۳	۹۳
۱۵	۰	مصنوعات حصیربافی یا سبد بافی	'۴۶	۹۴
۹	۰	چوب پنبه و اشیا ساخته شده از چوب پنبه	'۴۵	۹۵
۸	۱۱,۵۶۷	سرب و مصنوعات از سرب	'۷۸	۹۶

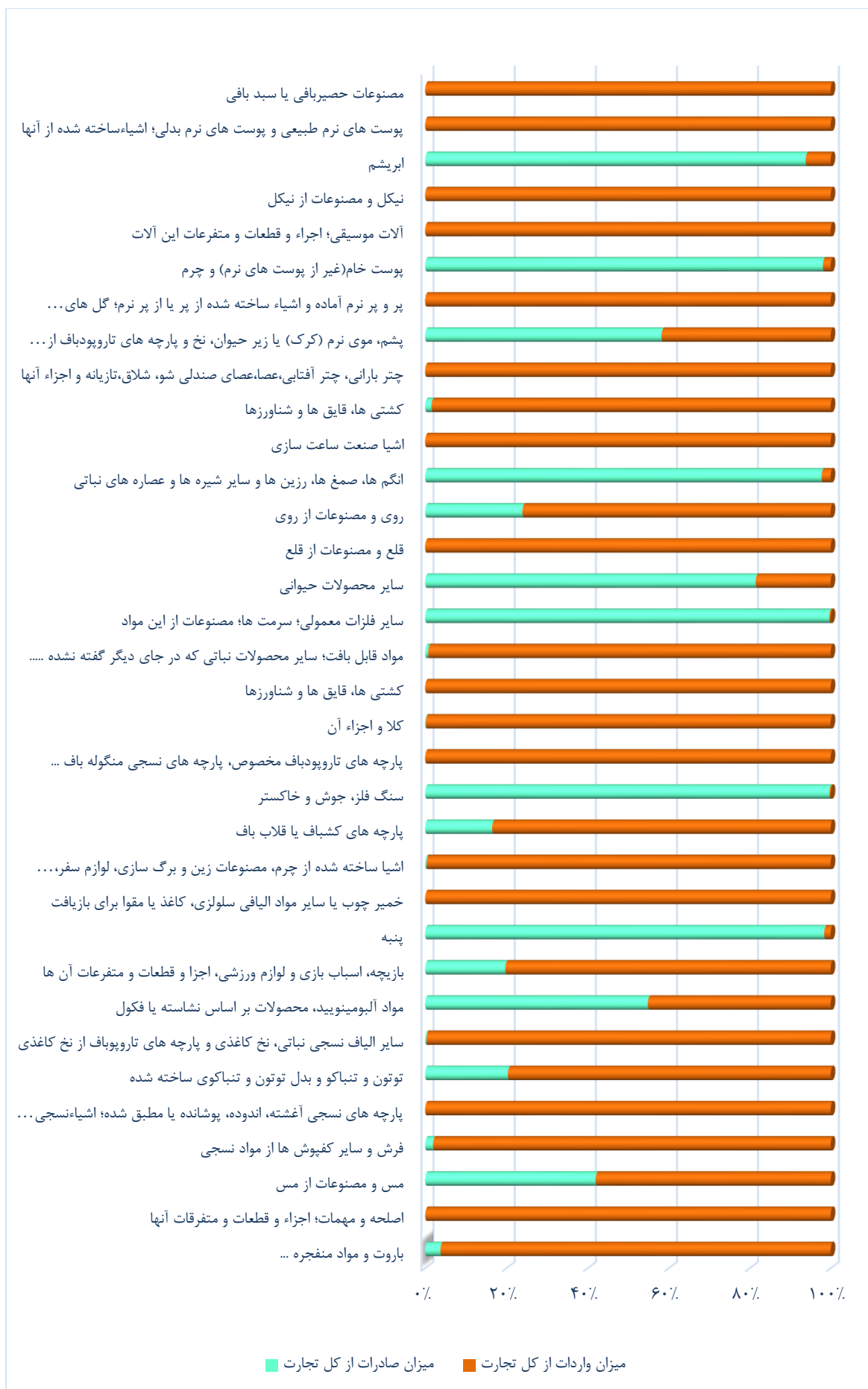
نمودار شماره ۳۵- ترکیب تجارت تاجیکستان در هر گروه کالایی در سال ۲۰۲۲

ادامه نمودار شماره ۳۵- ترکیب تجارت تاجیکستان در هر گروه کالایی در سال ۲۰۲۲

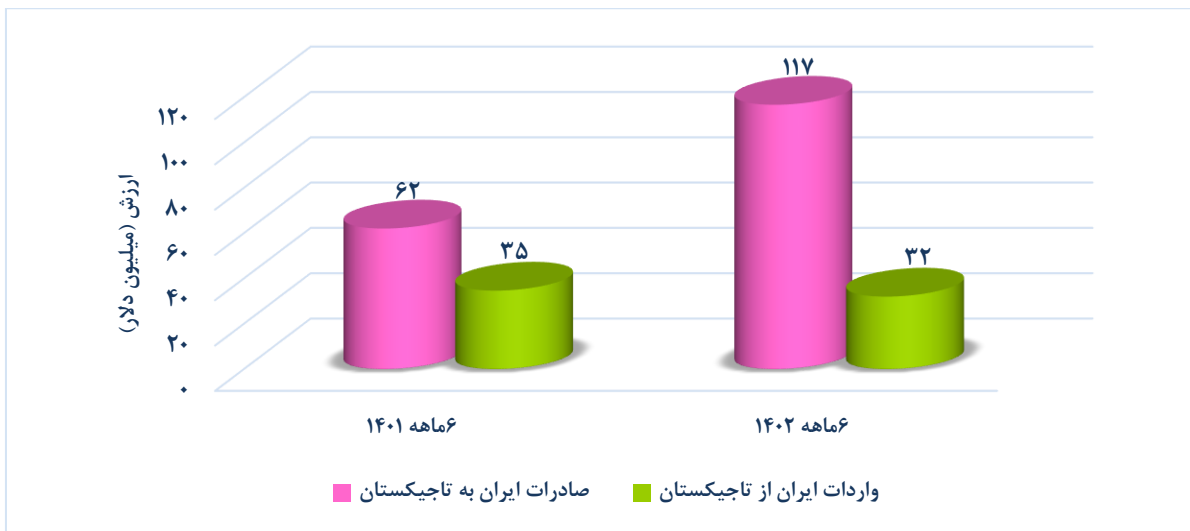
ادامه نمودار شماره ۳۵- ترکیب تجارت تاجیکستان در هر گروه کالایی در سال ۲۰۲۲

۳.۲. تجارت تاجیکستان با ایران

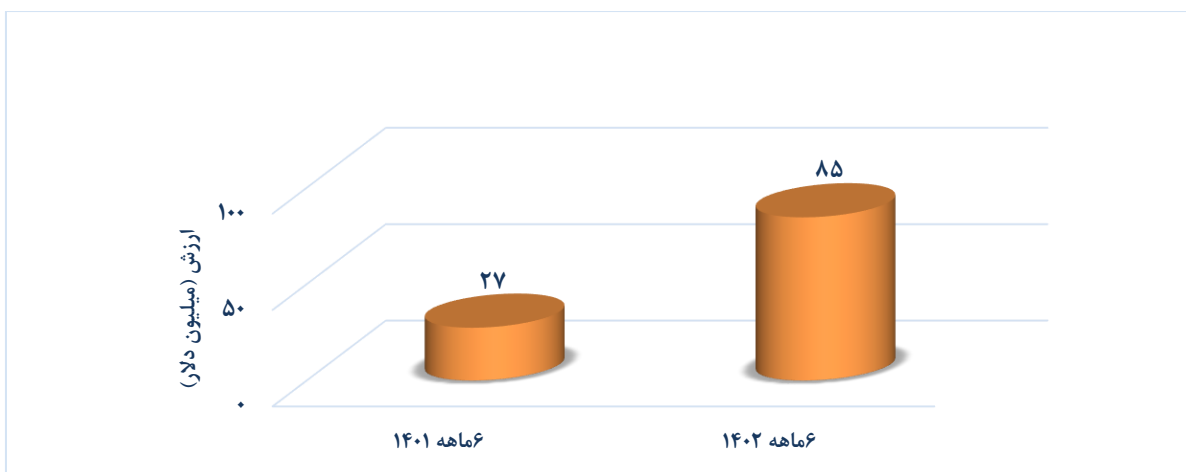
بر اساس آمار تجارت خارجی گمرک جمهوری اسلامی ایران، در ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۲ میزان واردات ایران از کشور تاجیکستان در حدود ۳۲ میلیون دلار و میزان صادرات ایران به تاجیکستان در حدود ۱۱۷ میلیون دلار می باشد. در ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۱، واردات ایران از تاجیکستان در حدود ۳۵ میلیون دلار و صادرات ایران به تاجیکستان بیش از ۶۲ میلیون دلار بوده است. صادرات ایران به تاجیکستان در ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۲ نسبت به مدت مشابه سال قبل بیش از ۸۸ درصد افزایش داشته است و واردات ایران از تاجیکستان در ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۲ نسبت به مدت مشابه سال قبل قریب به ۸ درصد کاهش داشته است.

نمودار شماره ۳۶- مبادلات تجاری ایران با تاجیکستان طی ۶ ماهه نخست سال های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲

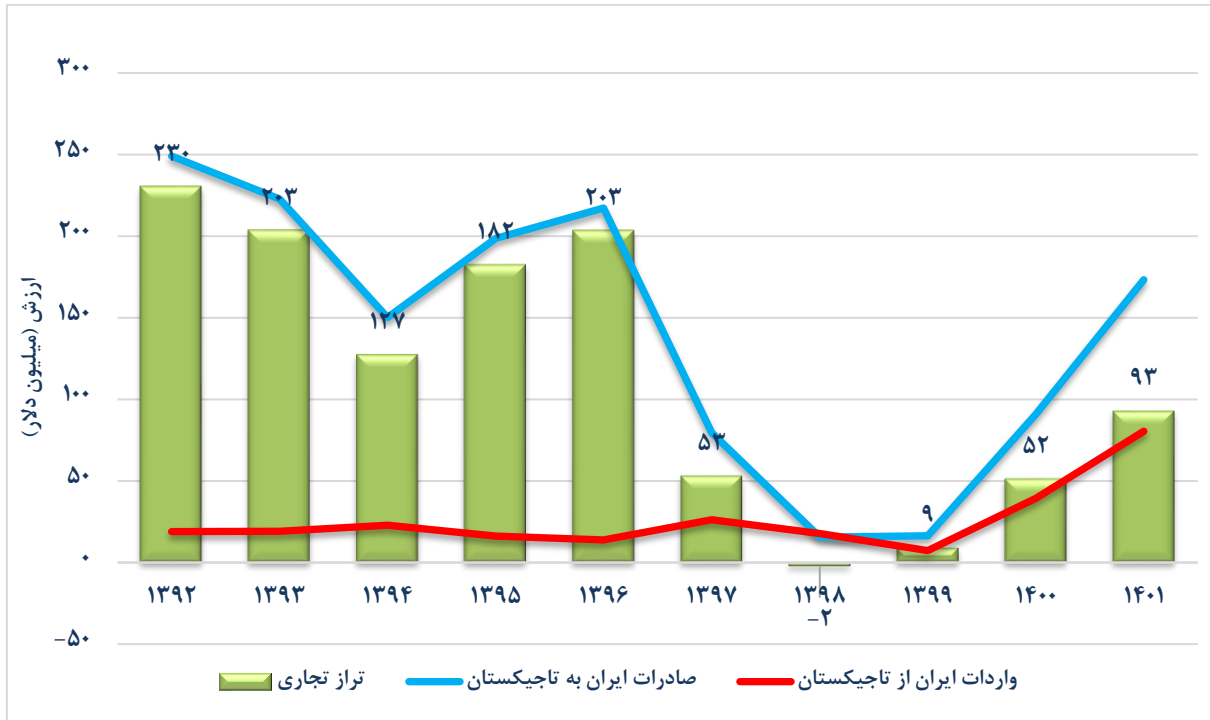
منبع: گمرک ج.ا.ایران

نمودار شماره ۳۷- تراز تجاری ایران با تاجیکستان طی ۶ ماهه نخست سال های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲

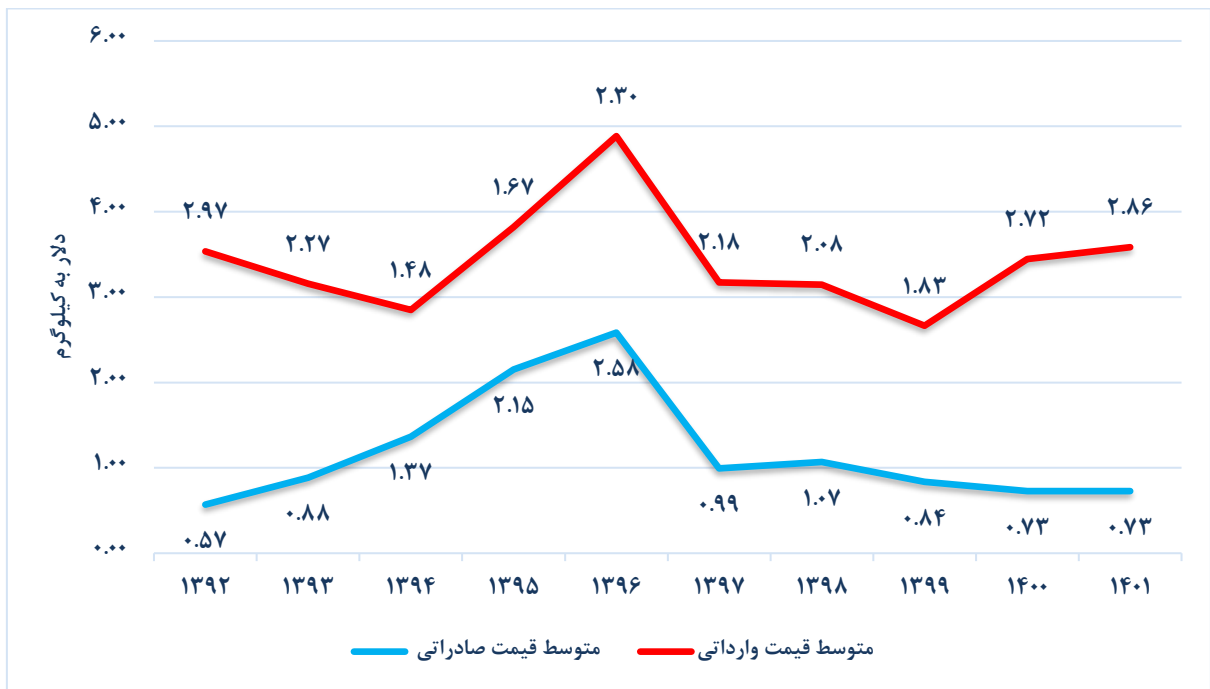
منبع: گمرک ج.ا.ایران

نمودار شماره ۳۸- روند مبادلات برون مرزی ایران با تاجیکستان طی سال های ۱۳۹۲ تا ۱۴۰۱

منبع: گمرک ج.ا.ایران

نمودار شماره ۳۹- متوسط قیمت صادراتی و وارداتی ایران و تاجیکستان طی سال های ۱۳۹۲-۱۴۰۱

منبع: گمرک ج.ا.ایران

جدول شماره ۲۰ - اقلام صادراتی ایران به تاجیکستان در سال ۱۴۰۰

ردیف	شرح کالای صادراتی	ارزش دلاری	ردیف	شرح کالای صادراتی	ارزش دلاری
۱	مواد پلاستیکی و اشیا ساخته شده از این مواد	۲۳,۳۶۶,۷۰۷	۱۱	قهوه، چای، ماته و ادویه	۱,۶۸۹,۹۴۸
۲	چدن، آهن و فولاد	۱۹,۳۶۷,۴۲۳	۱۲	فرآورده های غلات، آرد، نشاسته، فکول یا شیر، نان های شیرینی	۱,۴۱۹,۵۰۶
۳	رآکتورهای هسته ای، دیگ های بخار و آبگرم، ماشین آلات و وسایل مکانیکی، اجزا و قطعات آن ها	۷,۱۹۷,۹۰۷	۱۳	آلومینیوم و مصنوعات از آلومینیوم	۱,۳۸۱,۹۸۵
۴	عصاره های دباغی یا رنگرزی، تانن ها و مشتقات آن ها، مواد...	۷,۰۱۹,۶۹۷	۱۴	پسته تازه و خشک کرده	۱,۳۷۰,۳۰۱
۵	مصنوعات از چدن، آهن و فولاد	۴,۷۱۳,۶۷۳	۱۵	فرش و سایر کفپوش ها از مواد نسجی	۱,۲۶۸,۶۵۹
۶	صابون، مواد آلی تانسوآکتیف، فرآورده ها برای ...	۲,۶۵۹,۳۲۰	۱۶	مصنوعات از سنگ، گچ، سیمان، پنبه نسوز....	۱,۰۹۱,۶۰۵
۷	محصولات سرامیکی	۲,۵۶۷,۵۹۸	۱۷	خرما تازه و خشک کرده	۹۷۲,۲۰۵
۸	ماشین آلات و دستگاه های برقی و اجزا و قطعات آن ها، دستگاه های ضبط و پخش صوت، دستگاه های ضبط و پخش صوت و تصویر تلویزیونی...	۲,۳۰۰,۴۲۰	۱۸	محصولات شیمیایی غیرآلی، ترکیبات آلی یا غیرآلی فلزات گرانبها،...	۸۴۰,۵۲۱
۹	شیشه و مصنوعات شیشه ای	۱,۹۶۲,۳۶۰	۱۹	محصولات گوناگون صنایع شیمیایی	۶۳۰,۲۳۵
۱۰	سایر اشیا نسجی دوخته و مهیا...	۱,۷۳۸,۴۸۳	۲۰	اوات، نمد و پارچه های نفاخته، نخ های ویژه، ریسمن، طناب، کابل و...	۶۱۸,۸۹۴

منبع: گمرک ج.ا.ایران

جدول شماره ۲۱ - اقلام وارداتی ایران از تاجیکستان در سال ۱۴۰۰

ردیف	شرح کالای وارداتی	ارزش دلاری
۱	پنبه	۳۷,۷۴۷,۹۴۸
۲	ابریشم	۱,۶۶۲,۷۴۲
۳	مواد پلاستیکی و اشیا ساخته شده از این مواد	۲۳,۲۱۷

منبع: گمرک ج.ا.ایران

جدول شماره ۲۲ - اقلام صادراتی ایران به تاجیکستان در سال ۱۴۰۱

ردیف	شرح کالای صادراتی	ارزش دلاری	ردیف	شرح کالای صادراتی	ارزش دلاری
۱	مواد پلاستیکی و اشیاء ساخته شده از این مواد	۴۱,۹۸۷,۱۱۲	۱۱	شیر و محصولات لبنی، تخم پرندگان، عسل طبیعی	۳,۳۹۵,۴۸۶
۲	چدن، آهن و فولاد	۳۲,۲۵۲,۶۵۷	۱۲	شیشه و مصنوعات شیشه ای	۳,۱۱۷,۰۴۹
۳	پسته تازه و خشک کرده	۱۱,۵۰۱,۵۱۱	۱۳	فرش و سایر کفپوش ها از مواد نسجی	۲,۹۴۱,۷۷۳
۴	عصاره های دباغی یا رنگرزی، تانن ها و مشتقات آن ها، مواد...	۱۰,۸۸۹,۰۵۷	۱۴	آلومینیوم و مصنوعات از آلومینیوم	۲,۵۶۸,۳۷۵
۵	رآکتورهای هسته ای، دیگ های بخار و آبگرم، ماشین آلات و وسایل مکانیکی، اجزا و قطعات آن ها	۱۰,۷۱۵,۶۹۴	۱۵	قند، شکر و شیرینی	۲,۳۹۱,۶۰۳
۶	مصنوعات از چدن، آهن و فولاد	۶,۷۹۰,۳۹۲	۱۶	خرما تازه و خشک کرده	۲,۳۳۸,۹۰۹
۷	محصولات سرامیکی	۵,۹۸۲,۷۶۱	۱۷	سایر اشیاء نسجی دوخته و مهیا...	۲,۲۶۲,۹۲۸
۸	صابون، مواد آلی تانسوآکتیف، فرآورده ها برای ...	۴,۸۴۳,۲۲۵	۱۸	مصنوعات از سنگ، گچ، سیمان، پنبه نسوز...	۱,۹۳۶,۴۴۳
۹	ماشین آلات و دستگاه های برقی و اجزا و قطعات آن ها، دستگاه های ضبط و پخش صوت، دستگاه های ضبط و پخش صوت و تصویر تلویزیونی...	۳,۶۱۶,۷۹۶	۱۹	محصولات گوناگون صنایع شیمیایی	۱,۸۵۸,۸۶۹
۱۰	فرآورده های غلات، آرد، نشاسته، فکول یا شیر، نان های شیرینی	۳,۳۹۸,۰۱۷	۲۰	قهوه، چای، ماته و ادویه	۱,۶۵۷,۲۳۱

منبع: گمرک ج.ا.ایران

جدول شماره ۲۳ - اقلام وارداتی ایران از تاجیکستان در سال ۱۴۰۱

ردیف	شرح کالای وارداتی	ارزش دلاری
۱	پنبه	۷۸,۳۵۲,۹۴۸
۲	چوب و اشیاء چوبی، زغال چوب	۸۵۱,۷۵۳
۳	ابریشم	۸۲۱,۸۹۲
۴	رآکتورهای هسته ای، دیگ های بخار و آبگرم، ماشین آلات و وسایل مکانیکی، اجزا و قطعات آن ها	۲۶۰,۹۱۰
۵	نیکل و مصنوعات از نیکل	۱۲۸,۶۷۶
۶	مواد پلاستیکی و اشیاء ساخته شده از این مواد	۴۴,۱۳۱

منبع: گمرک ج.ا.ایران

جدول شماره ۲۴ - اقلام صادراتی ایران به تاجیکستان در ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۲

ردیف	شرح کالای صادراتی	ارزش دلاری	ردیف	شرح کالای صادراتی	ارزش دلاری
۱	مواد پلاستیکی و اشیاء ساخته شده از این مواد	۲۳,۷۵۵,۱۸۴	۱۱	کفش، کتر و اشیاء همانند، اجزای این اشیاء	۱,۳۸۰,۲۸۰
۲	رآکتورهای هسته ای، دیگ های بخار و آبگرم، ماشین آلات و وسایل مکانیکی، اجزای و قطعات آن ها	۱۹,۱۳۶,۸۶۸	۱۲	محصولات گوناگون صنایع شیمیایی	۱,۳۵۸,۹۵۱
۳	ماشین آلات و دستگاه های برقی و اجزای و قطعات آن ها، دستگاه های ضبط و پخش صوت، دستگاه های ضبط و پخش صوت و تصویر تلویزیونی...	۱۵,۵۴۱,۳۵۱	۱۳	فرآورده های غلات، آرد، نشاسته، فکول یا شیر، نان های شیرینی	۱,۳۵۷,۳۲۲
۴	چدن، آهن و فولاد	۱۴,۰۶۲,۵۷۲	۱۴	آلومینیوم و مصنوعات از آلومینیوم	۱,۳۳۸,۵۳۲
۵	عصاره های دباغی یا رنگرزی، تانن ها و مشتقات آن ها، مواد...	۵,۷۲۲,۲۲۷	۱۵	شیر و محصولات لبنی، تخم پرندگان، عسل طبیعی	۱,۳۲۴,۶۸۷
۶	محصولات سرامیکی	۴,۵۰۵,۰۶۵	۱۶	مصنوعات از سنگ، گچ، سیمان، پنبه نسوز...	۱,۲۸۷,۱۸۷
۷	پسته تازه و خشک کرده	۴,۲۹۳,۲۱۴	۱۷	سبزیجات، نباتات، ریشه و غده های زیرخاکی خوراکی	۱,۱۹۹,۰۱۷
۸	صابون، مواد آلی تانسوآکتیف، فرآورده ها برای ...	۲,۹۶۳,۲۸۴	۱۸	سایر اشیاء نسجی دوخته و مهیا...	۱,۱۸۳,۲۸۹
۹	مصنوعات از چدن، آهن و فولاد	۲,۷۷۰,۳۲۵	۱۹	فرآورده ها از سبزیجات، میوه ها یا از سایر اجزای نباتات	۱,۱۴۱,۹۵۱
۱۰	فرش و سایر کفپوش ها از مواد نسجی	۱,۷۷۳,۰۰۰	۲۰	شیشه و مصنوعات شیشه ای	۱,۱۱۲,۵۶۶

منبع: گمرک ج.ا.ایران

جدول شماره ۲۵ - اقلام وارداتی ایران از تاجیکستان در ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۲

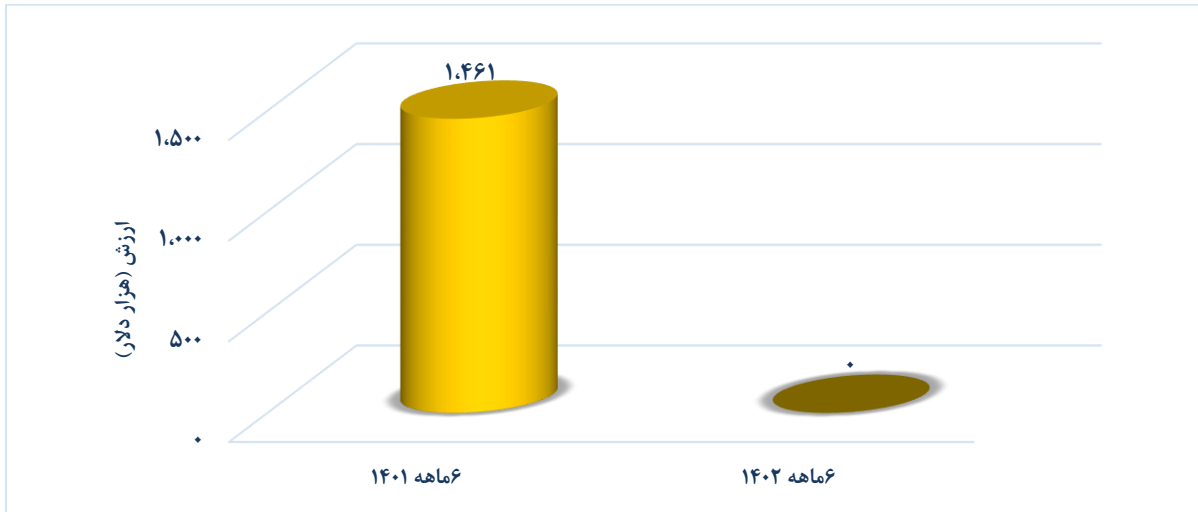
ردیف	شرح کالای وارداتی	ارزش دلاری
۱	پنبه	۳۱,۷۰۴,۲۵۹
۲	نیکل و مصنوعات از نیکل	۱۹۸,۳۸۴
۳	عصاره های دباغی یا رنگرزی، تانن ها و مشتقات آن ها، مواد...	۲۹,۲۵۹
۴	رآکتورهای هسته ای، دیگ های بخار و آبگرم، ماشین آلات و وسایل مکانیکی، اجزای و قطعات آن ها	۲۷,۰۰۰
۵	مواد پلاستیکی و اشیاء ساخته شده از این مواد	۱۵,۸۶۹

منبع: گمرک ج.ا.ایران

۳.۳. تجارت تاجیکستان با استان کرمان

در ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۲ گمرکات استان کرمان هیچ مبادلات تجاری با کشور تاجیکستان ثبت ننموده‌اند. در ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۱، گمرکات استان تنها صادراتی به ارزش ۱,۴۶۱ هزار دلار ثبت نموده‌اند و واردات استان از این کشور صفر بوده است.

نمودار شماره ۴۰- صادرات استان کرمان به تاجیکستان طی ۶ ماهه نخست سال های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲

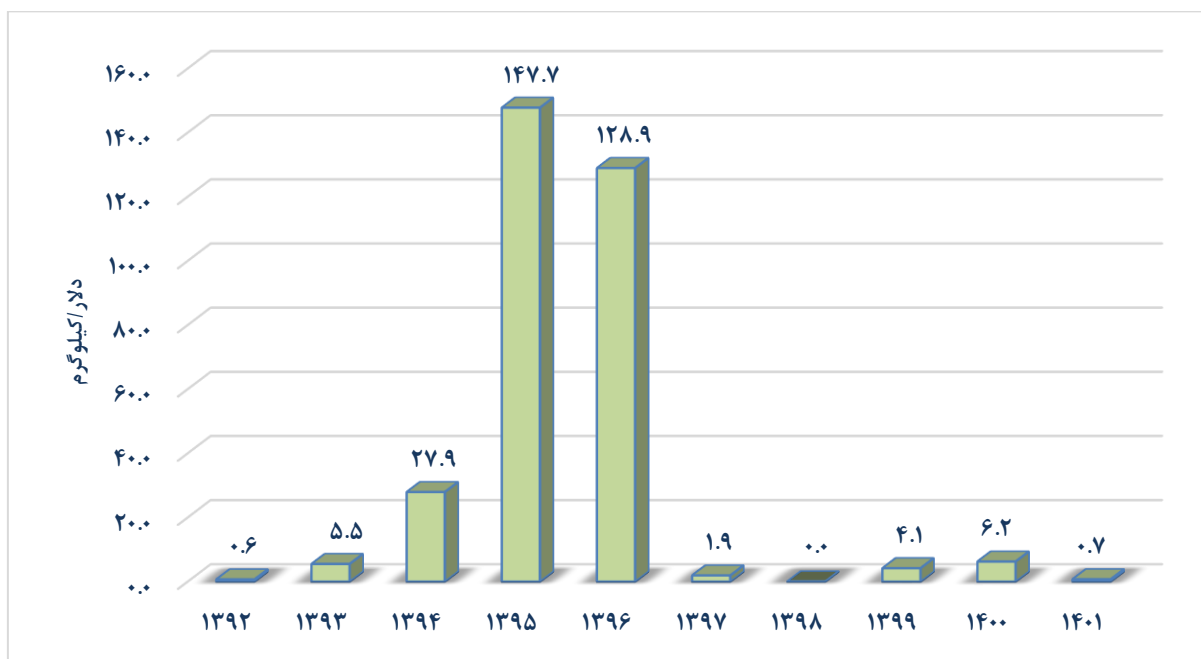
منبع: گمرک ج.ا.ایران

نمودار شماره ۴۱- روند صادرات استان کرمان به تاجیکستان طی سال های ۱۳۹۲ تا ۱۴۰۱

منبع: گمرک ج.ا.ایران

نمودار شماره ۴۲ - متوسط قیمت یک کیلو کالای صادر شده از استان کرمان به تاجیکستان طی سال های ۱۳۹۲ تا ۱۴۰۱

منبع: گمرک ج.ا.ایران

جدول شماره ۲۶ - اقلام صادراتی استان کرمان به تاجیکستان در سال ۱۴۰۰

ردیف	شرح کالای صادراتی	ارزش دلاری
۱	پسته تازه و خشک کرده	۲۷۴,۱۷۴

منبع: گمرک ج.ا.ایران

جدول شماره ۲۷ - اقلام صادراتی استان کرمان به تاجیکستان در سال ۱۴۰۱

ردیف	شرح کالای صادراتی	ارزش دلاری
۱	قند، شکر و شیرینی	۱,۰۰۵,۴۳۱
۲	پسته تازه و خشک کرده	۷۳۷,۸۰۰

منبع: گمرک ج.ا.ایران